

S posvetovanja predsednikov gorenjskih občin

Pred sestavo proračunov za leto 1967

Enotni kriteriji občin glede obdavčitve posameznih področij in poklicev — Občine bodo izpolnile svoje obveznosti do medobčinskega sklada za strokovno šolstvo v letu 1966

Preteklo sredo so se sestali na Jesenicah predsedniki gorenjskih občin in razpravljali o pripravah za sestavo proračunov za leto 1967. Po doslej znanih delitvenih razmerjih bo potrebno na osnovi predloga zakona o financiranju izobraževanja izločiti del sredstev za izobraževanja. Po republiškem predlogu bi morale občine izločiti za te potrebe 2,9% iz osebnih dohodkov, 0,4% iz prometa davka na maloprodajo in 51 odstotkov vseh ostalih dohodkov, ki pripadajo občinskemu proračunu. K temu bi repub-

lika izločila hkrati tudi 1,8% sredstev iz osebnega dohodka in 1,4% iz maloprodajnega davka. Zaenkrat je znano, da bi lahko občinskemu proračunu pripadlo 2,1% iz osebnega dohodka, 3,6% iz prometa na maloprodajo in 49% iz ostalih dohodkov proračuna, kot je davek na kmetijstvo, obrt in ostale poklice. Ker je Gorenjska enotno gospodarsko področje, so se na posvetu dogovorili za enotno politiko formiranja proračunov v letu 1967. Izdelali bodo določene analize in na osnovi teh postavili enotne kri-

terije, ki bi služili kot obdavčitev posameznih področij ali poklicev za leto 1967 in tako ne bo prišlo do različnih obremenitev po posameznih občinah.

Na posvetu so govorili tudi o ustanovitvi gorenjske izobraževalne skupnosti in strukturi njenih članov. Nadalje so bili enotnega mnenja glede obveznosti, ki jih imajo gorenjske občine do medobčinskega sklada za strokovno šolstvo v letu 1966. Sklenili so, da občine te v celoti poravnajo, ne morejo pa zagotoviti še dodatnih sredstev za njihovo dejavnost. Glede financiranja medobčinskih služb in inšpekcij ter zavodov so sklenili, da se tudi v prihodnjem letu financirajo na osnovi programov, ki jih bodo predložili skupščinam.

S. Solar

Novoletni
sejem
v Kranju

od 17. do 26.
decembra

Akcijske skupine

Občinski komite ZKS v Škofji Loki je sestavil 6 »akcijskih skupin«, ki te dni obiskujejo osnovne organizacije ZK v občini. Računajo, da bodo v enem mesecu obiskali vse osnovne organizacije, se z njimi pogovorili o neposrednih nalogah osnovnih organizacij ter skupno izdelali programe dela za naslednje leto.

-pc

Priznanja darovalcem krvi

Kranj, 22. novembra — Občinski odbor Rdečega križa Kranj je pripravil slavnostno prireditev v počastitev dneva krvodajalcev. Prireditve bo jutri (v sredo) popoldan v prostorih občinske skupščine v Kranju. Večkratnim darovalcem krvi in nekaterim organizatorjem krvodajalskih akcij bodo podelili zlate in srebrne značke ter diplome. Na prireditvi bodo sodelovali mladinci glasbene šole iz Kranja, mladinski pevski zbor z gimnazije, recitatorji in ansambel Beneški fantje. Po spredu bo skromna zakuska.

A. 2.

Trgovina
Šipad Kranj
nudi

kavče

za 2 osebi

po izredni ceni

696,00 N din

Se priporočamo!

Pred praznikom

V Trzinu se pripravljajo na praznovanje dneva republike. Na osemletkah bodo imeli šolske proslave v soboto po pouku, centralna akademija pa bo v petek, 25. novembra, v Cankarjevem domu. Sodelovali bodo recitatorji tukajšnje dramske sekcije, moški pevski zbor DPD Svoboda iz Trzina ter recitatorji in mladinski pevski zbor osnovne šole heroja Grajzarja.

Sveže

sladkovodne ribe

v prodajalni

Žurita

pri nebotičniku

A. Zalar

V ponedeljek in torek je bilo na Bledu zvezno posvetovanje o organizacijsko-kadrovskih vprašanjih RK. Zastopniki vseh šestih republik so največ govorili o tem, ali naj se RK preimenuje v društvo ali naj ostane še naprej organizacija, o kadrovskih vprašanjih in drugem. — Foto F. Perdan

Plenum predstavnikov obrtnih gospodarskih organizacij in samostojnih obrtnikov

Strokovni odbor obrtnikov Gorenjske

Z ukinitvijo okrajev v Sloveniji so bile ukinjene tudi okrajne gospodarske zbornice, njihove pristojnosti pa so bile prenesene na republiško gospodarsko zbornico. Kmalu pa se je pokazala potreba po ustanovitvi organa, ki bi povezoval obrtne gospodarske organizacije in samostojne obrtnike z občinskimi skupščinami, ustanovami in republiško gospodarsko zbornico. Ta organ naj bi reševal specifična vprašanja, ki se pojavljajo na posameznih območjih (financiranje, strokovno izobraževanje kadrov itd.).

Zato so na plenumu predstavnikov obrtnih gospodarskih organizacij in samostojnih obrtnikov iz Kranja, Je-

senic, Radovljice, Škofje Loke in Trzina, 11. novembra, v Kranju izvolili strokovni odbor za obrt s sedežem v Kranju. Plenuma so se udeležili tudi predstavniki republiške gospodarske zbornice in komunalnega zavoda za socialno zavarovanje delavcev Kranj. V na novo izvoljenem strokovnem odboru je 11 predstavnikov obrtnih gospodarskih organizacij in 8 samostojnih obrtnikov z Gorenjske; iz Kranja 3 in 2, z Jesenic 2 in 1, iz Radovljice 2 in 2, iz Škofje Loke 2 in 2, iz Trzina 2 in 1. Stevilo članov odbora iz posameznih občin so izvolili na osnovi družbenega produkta in zaposlenih.

Na plenumu so razpravljali tudi o ekonomski problematiki obrti, predvsem o prometnem davku, kreditiranju obrtništva in stanja obrti po reformi. Predlagali so tudi, da bi privatni obrtniki lahko povečali poslovne prostore. (Sedanja najvišja meja je 70 kvadratnih metrov). V razpravi o financiranju izobraževanja in vzgoje v Sloveniji so se navzoči strinjali s predlogom republiške gospodarske zbornice, da se v Sloveniji ustanovi enotna izobraževalna skupnost. Prav tako je treba spremeniti tudi programe teh šol. Če bi bilo denarja za financiranje teh šol premalo, bi denar dobili z dodat-

nimi prispevki obrtnih organizacij in obrtnikov. Nazadnje pa je predstavnik komunalnega zavoda za socialno zavarovanje delavcev Kranj povedal, kakšno bo pokojninsko in invalidsko zavarovanje samostojnih obrtnikov v prihodnje. Dogovorili so se tudi, da naj strokovni odbor skuša posredovati pri nabavi reprodukcijskega materiala za članke zbornice, urediti morebitne olajšave na carini, pregledati, koliko se je razširila uslužnostna obrt na Gorenjskem, ki je ponekod že prekoračila zakonska določila in prešla v proizvodno obrt — itd.

Zbori volivcev v preteklem obdobju

Najslabša udeležba je bila na območju mesta — Ponekod se zborov niso udeleževali niti odborniki

Kranjska občina je razdeljena na 44 okolišev za sklicanje zborov volivcev. Od 1. januarja 1965 do 31. oktobra letos je občinska skupščina za vsa območja trikrat sklicala zbre volivcev. Na prvem so obravnavali poročilo o delu skupščine v pretekli mandatni dobi, predlog družbenega plana in proračuna občine za leto 1965, na 31 zborih volivcev pa so volivci predlagali in določili tudi kandidata za odbornike občinskega

zborov. Na drugem sklicu zborov volivcev so obravnavali poročilo o polletnem gibanju gospodarstva in predvidevanjih za izpolnitev plana, re-balansu proračuna, negospodarskih investicijah za leto 1965 in o poročilu o izgradnji šol. Na tretjem pa so obravnavali gospodarjenje v občini in o predlogu občinskega proračuna. Razen tega je bilo v tem času več posebnih zborov za dve ali več območij in za posamezna območja.

Vsi zbori volivcev so dali 457 predlogov, od katerih je bilo 197 ugodno rešenih, 133 neugodno, 127 pa so jih posredovali krajevnim skupnostim ali delovnim organizacijam. Največ nerešenih predlogov je obravnavalo dodatne ali večje potrebe po denarju, predvsem za komunalno dejavnost in potrebe družbenega standarda. Podatki kažejo, da se je uveljavila praksa, da zbori volivcev sprejemajo predloge, ki jih občinska skupščina potem posreduje komunalnim in drugim delovnim organizacijam. Zato se bodo zastopniki teh delovnih organizacij v prihodnje udeleževali vseh zborov volivcev, da bi tako že na samih zborih lahko rešili večino postavljenih vprašanj. Na vse predloge je občinska skupščina volivcem posredovala tudi odgovore, za katere pa volivci največkrat niso zvedeli, ker jih odborniki niso posredovali. Veliko odgovorov pa so volivci ocenili kot premalo konkretne ali premalo obrazložene.

To dvojje je med drugim najbrž tudi vzrok, da so bili zbori volivcev precej slabo obiskani. Od 43 zborov pri enem sklicanju je bilo sklepčnih poprečno samo 13 zborov. Poprečna udeležba na zborih je bila v preteklem obdobju 6,2 odstotka vseh volivcev. Malo bolje so bili obiskani zbori volivcev na deželi, najslabše pa na območju mesta, kjer je odstotek 4,2. Bili so celo primeri, da se zboru niso udeležili niti tisti, ki so bili zadolženi za razložitev raznih vprašanj; med njimi tudi odborniki občinske skupščine.

Zato je prav sedaj prilika, koga bomo pri prihodnjih volitvah predlagali in izvolili za odbornika in odpoklicali tiste, ki jim zaradi takšnega odnosa do volivcev in slabega dela v prihodnjih dveh letih ne moremo več zaupati.

A. Zalar

-at

S seje občinskega odbora SZDL v Kamniku »Kamniški občan« bolj pester

Pred kratkim so na razširjeni seji občinskega odbora SZDL v Kamniku razpravljali o sistemu in sredstvih obveščanja v občini, o programu dela za obdobje od oktobra 1966 do maja 1967, o prvem osnutku pravil organizacije SZDL ter izvolili volilno komisijo.

Največ razprave je bilo zaradi nerednega izhajanja »Kamniškega občana«, zato so sklenili, da skupno s samoupravnimi organi delovnih kolektivov organizirajo pogodbeno skupnost, ki bo že v začetku leta zagotovila dovolj sredstev in hkrati omogočila večjo pestrost glasila, ker bodo kolektivi sami v

njem obravnavali svojo družbenoekonomske in samoupravno politiko.

Na seji so veliko govorili tudi o osnutku pravil organizacije SZDL v Kamniku. Sklenili so, da bodo te razmnožili in jih kot prilogo »Kamniškega občana« poslali občanom, ki bodo tako imeli tudi možnost dati svoje pripombe.

Ob koncu so izvolili še volilno komisijo, ki bo izdelala konkretni program dela. Domenili so se tudi za prihodnji plenem, ki bo v začetku decembra in bo obravnavalo delo krajevnih organizacij SZDL in priprave za letne konference organizacije SZDL.

S seje občinskega sindikalnega sveta Radovljica

Več kandidatov za volitve

V Radovljici je bila v ponedeljek razširjena seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta, na kateri so govorili najprej o stališčih pri izbiri kandidatov za volitve v občinsko in republiško skupščino, ki bodo spomladi leta 1967. Akcijo za volitve novih kandidatov v zbor proizvajalcev bo vodil občinski sindikalni svet, za nove kandidate za občinski zbor pa občinski odbor SZDL; v zbor proizvajalcev bodo spomladi volili 18 novih odbornikov. Sindikalne podružnice po podjetjih, kjer odbornikom poteče mandat, so o novih kandidatih že začele razmišljati. Na seji predsedstva so poudarili, da bi bilo v sleherni volilni enoti treba dobiti več kandidatov, najmanj pa 2; vendar smo v razpravi slišali, da ima tudi ta način še nekatere slabe strani, in sicer zato, ker se tisti, ki potem ni izvoljen, neprijetno počuti. Tako bo še toliko časa, dokler bo funkcija bre-

me. Ko pa bo slehernemu v ponos biti član občinske skupščine, si bo tudi sam prizadeval, da bo kandidiral in da bo izvoljen, takrat pa bo »slabo počutje« ob neizvolitvi dobilo druge dimenzije.

Tudi za nove poslance v zbor republiške skupščine meni predsedstvo občinskega sindikalnega sveta, naj bodo to ljudje z radovljiškega področja, za nove poslance v zvezno skupščino pa je treba kandidata uskladiti z ostalimi gorenjskimi občinami. Seveda pa to ne pomeni, so poudarili na seji, da morajo ti biti zgolj iz kranjske občine, ampak lahko tudi iz radovljiške.

Na seji so razpravljali še o tem, ali naj in kdaj nastaviijo profesionalnega tajnika, potem pa so se dlje zadržali pri problemih nezaposlene mladine v občini, kar vse bolj postaja problem. O tem bomo poročali v eni izmed prihodnjih števil Glasa.

Priznavalnine za dan republike

Občina Radovljica bo dala 300 enkratnih priznavalnin

Na zadnji seji komisije za zadeve invalidov in borcev NOV pri občini Radovljica so razpravljali o podelitvi letošnjih enkratnih priznavalnin.

Ker je letos 25-letnica vstaje jugoslovanskih narodov, bo enkratno priznavalnino prejela polovica prvoborcev (prvoborci, ki so bolj situirani, jo ne bodo prejeli), vsi invalidi I. in II. skupine; matere padlih sinov (hčera) edincev; matere, katerim je padlo več otrok in vdove z več padlimi svojci.

Razen tega bodo za praznik republike dobile vse ose-

be, ki prejemale stalno priznavalnino, še dodatno enkratno priznavalnino v znesku 20.000 S-din. Skupno bodo izredno podelili okrog 4,5 milij. S din. Če omenimo še podatek, da so se v radovljiški občini stalne priznavalnine povišale letos od 1. julija za okrog 20 odstotkov, potem lahko rečemo, da bo za marsikoga praznik dneva republike lepši. Okrog 300 borcev, invalidov ali svojcev bo te dni prejelo odločbo o izredni priznavalnini za dan republike.

J. Vidic

Zaostreni pogoji za odkup mleka

Pridobivajmo higijensko mleko

Mleko družbenih posestev zadnja leta spreminilo svojo bakteriološko sliko

Oktober je izšel v Uradnem listu SRS poseben odlok, ki je zaostрил higijenske pogoje za odkup mleka. Zadržal je zgornjo številčno mejo bakterijam, ki jih sme vsebovati mleko, da bosta zanj tudi še naprej republika in federacija plačevali premije.

Kje je vzrok za izdajo tega odloka? Ob izredno strogih predpisih dopuščajo v ZDA, da ima cm³ prvovrstnega mleka preden ga pasteurizirajo največ 200.000 bakterij. Če pa je bakterij nad milijon, potem je to po njihovih normativih tretjerazredno mleko z nizko prodajno ceno. Takšno mleko kot ga odkupujejo pri nas, pa namenijo za izdelovanje kazeinskega lepila ali česa podobnega. Kako je

pri nas? Razveseljivo je, da je mleko družbenih posestev zadnja leta močno spremenilo svojo bakteriološko sliko. Tako vsebuje cm³ od nekaj sto tisoč do 5 milijonov bakterij. Ob mleku zasebnikov pa se lahko zgostimo: poprečno vsebuje še zmeraj 35 milijonov bakterij.

Znano je, da je mleko osnovna hrana za ljudi vseh starosti, posebno še dojenčkov, rekonvalescentov in da je mleko surovina za izdelavo vseh mlečnih proizvodov. Mleko je zelo občutljivo živilo, ki se pri nehygienski molži in nepravilnem držanju pred odvozom v mlekarne okuži z velikim številom bakterij. Te se v njem odlično počutijo, rastejo in se zelo hitro razmnožujejo in s tem

Prvi sneg v Radovljici je napravil otrokom veliko veselje — Foto F. Perdan

Gorenjske ceste pozimi

Vzdrževanje v treh prioriteta skupinah — Cestno podjetje sklenilo pogodbe o sodelovanju z nekaterimi organizacijami

Prvi sneg ni presenetil Cestnega podjetja v Kranju, ki skrbi na Gorenjskem za 600 km cest. Prvo pluzenje je že opravljeno. Najprej smo se zanimali za prevoznost cest. Ker prihaja prav pri cestah dostikrat do najrazličnejših nevšečnosti, smo vprašali na Cestnem podjetju v Kranju, kako bo pozimi s čiščenjem cest na Gorenjskem.

Vse ceste so razdeljene na tri skupine. Prioriteta pomeni, kje naj bo največ strojev v primeru večjih padavin. Vsak rajon bo imel svoja vozila za čiščenje. V primeru, če bi se kak stroj pokvaril, bodo vzeli »rezervnega« s ceste, ki ni v prvem planu. V podjetju so nam zagotovili, da je njihova želja, da bi čistili vse ceste sproti, kar je razumljivo,

saj je takšno čiščenje tudi precej cenejše.

V prvo skupino, kateri morajo posvetiti največ pozornosti, spadajo naslednje ceste: Jeprca—Ljubelj, Podtabor—Rateče, Podkoren—Korenjsko sedlo, Lesce—Bohinj ter Kranj—Lahovče. Prav tako, čeprav nista v prvi prioriteta skupini, bodo morali skrbeti v enaki meri tudi za stari del gorenjske ceste in ceste v škofjeloško dolino, predvsem zaradi avtobusnega prometa.

Na vseh ostalih cestah I. in II. reda so po načrtu dopustni manjši zastoji, kar pomeni, da ni nujno, da jih bodo čistili takoj, ko začne naletavati sneg.

V tretjo skupino spadajo cestni odseki, ki jih bodo čistili dokler bo to mogoče z normalnimi pluznimi sredstvi. To pomeni, da bodo odseke hotel Erika—Gozd, Petrovo brdo—Podrož in Zlatorog—Savica čistili le do takrat, ko ne bodo potrebovali posebnega stroja za odmetavanje snega.

Četrto skupino, ki je sploh ne bodo vzdrževali, predstavljajo razen odsekov Gozd—Vrščič in Ljubelj—vrh Ljubelja — naslednje ceste III.

reda. V jeseniški občini: Mojstrana—Vrata, Zapuže—Zabreznica, Planica—Tamar, odsek ob Poljanah. V radovljiski občini: Krnica—Zg. Radovna, Sport hotel—Rudno polje, Nemški rovt—Rovtarica—Rudno ter proti škofjeloški občini Vrsje—Sorica—Petrovo brdo. Razen te bosta ostala v škofjeloški občini še nečisti odseka: Škofja Loka—Blegoš, ter odsek Kopačnica do meje s tolimskimi občinami.

Cestno podjetje v Kranju ima za čiščenje na voljo 15 lastnih težkih vozil z železnimi plugi. Razen teh bo čistilo nekatera področja še z najetimi plugi (Jesenice, Bohinj). Tam, kjer ni mogoč dostop z avtomobili, pa se že dogovarjajo s kmetijskimi zadrugami za pluzenje s konji (Jamnik, Dražgoše, Sorica, Luče). Manjša vozila bodo uporabljali tudi za posipanje v primeru poledice.

Prav tako kot že prejšnjega leta bodo tudi letos organizirali posebno cestno službo v Radovljici in Kranju.

P. C.

Kako zazidati novi center Kranja?

Razen trgovskih lokalov lociran tudi novi hotel — Študije in zazidalni načrti morajo biti pripravljeni do 31. januarja 1967

V četrtek dopoldne je bilo v prostorih skupščine občine Kranj posvetovanje, ki so se ga udeležili predstavniki posameznih služb skupščine, podjetja za stanovanjsko izgradnjo ter nekaterih trgovskih in gostinskih podjetij.

Posvet so sklicali na pobudo občinske skupščine za oblikovanje načrtov in zazidavo novega centra Kranja, na tako imenovanimi conama A in B, ki naj bi predvsem služili za potrebe razširitve gostinskih in trgovskih kapacitet. Cona A obsega območje južno od delavskega doma do stare pošte, cona B pa je južno od gimnazije. Načrti, ki so jih predložili v razpravo, obravnavajo postavitev gostinskih in trgovskih objektov in hkrati nakazujejo nekatere probleme s področja prometa, zlasti rekonstrukcijo

Jelenovega klanca. Strokovna intencija je bila, da bi na to področje morali locirati bodoči hotel in nekaj trgovskih lokalov, ki so potrebni za razvoj trgovske mreže v Kranju. Hkrati so tudi obravnavali vprašanje financiranja ureditve samega zemljišča in objektov.

Na osnovi študij so se dogovorili, da bi izdelali varijantne zazidalne načrte in pripravili skupino ljudi, ki bo posebej skrbela za zazidavo osrednjega centra Kranja, najdragocenejšega zemljišča, ki je še na razpolago. Izdelali naj bi program razvoja trgovine na tem področju, ki naj bi obsegal okoli 6000 m² koristnih prodajnih površin in planirali izgradnjo hotela s približno 130 posteljami in pripadajočimi objekti, kot so kavarna, restavracija, frizerski salon ipd. Študije in zazidalni načrti morajo biti pripravljeni najkasneje do 31. januarja prihodnje leto, ko bo o njih razpravljala tudi občinska skupščina. S. Solar

Škofja Loka:

Pogovor o gospodarstvu

V vrsti posvetovanj komunistov, ki jih je v zadnjem času organiziral občinski komite ZKS v Šk. Loka, pripravljajo za december tudi posvetovanje komunistov v gospodarskih organizacijah.

Na tem posvetovanju se bodo pogovorili predvsem o tem, kakšna naj bi bila solidarnost med podjetji v občini, do katere mere naj gre ta solidarnost. O tem so v občini zelo različna mnenja in bo posvetovanje pripomoglo k razčiščenju misli.

— pc

kvarijo mleko, da le-to postane nevarno za zdravje potrošnika in neprimerno za predelavo v mlečne proizvode. Zato je naloga vsakega proizvajalca, da skuša pridobiti mleko na najbolj higienski način, za kar niso potrebna nobena dodatna finančna sredstva.

Prvo je vsekakor molža; kdor molže, naj si pred molžo skrbno umije roke. Nato naj umije in zbrši vime s čisto krpo. Prvih curkov mleka ne sme izmolziti v goli (žetlar), ali na tla, temveč v posebno posodo, ker je v tem mleku malo toščice, ogromno pa je drobnost, ki lahko okužijo vse mleko. Po molži je treba mleko takoj odnesti iz hleva. Precejati ga ni treba, če ga pa že precejate, uporabite cedila, ki se dajo prekuhati. Nato pomolzeno mleko ne mešajte, ki naj bodo iz aluminija ali pocinkane pločevine. Izdelane naj bodo tako, da se lahko čistijo. V teh posodah ohladite mleko na čimnižjo temperaturo! Med hlajenjem mleko v vrčih mešajte. Sveže pomolzeno mleko ne mešajte z že ohlajenim. V zbiralnico

oddajte vedno ohlajeno mleko.

Večina naših kmetovalcev dela največjo napako z nepravilnim ravnanjem z vrči za mleko. Kako je treba z njimi ravnati po oddaji mleka? Najprej posode dobro izplaknite s hladno vodo, nato jih operite v vroči vodi, ki ste ji dodali sodo ali detergent in potem še enkrat posode dobro izplaknite. Končno jih razkužite še v vreli vodi. Pomitih vrčev ne smete brisati, temveč jih povežite na čisto polico v snaznem in zračnem prostoru, da se posuše. Nekaj kmetovalcev ima tudi že molzne stroje, zanje velja, da naj se ravna po navodilih, ki so jih predpisale tovarne.

Pričakujemo, da bodo proizvajalci mleka sprejeli odlok o premijah za kravje mleko z razumevanjem in če se bodo ravnali po omenjenih navodilih ne bo hude krvi zaradi znižanja odkupnih cen mleka, naši potrošniki pa bodo preskrbljeni z zdravim in kvalitetnim mlekom in mlečnimi proizvodi.

vet, Andrej Pipp

Turistično društvo v Kranju

O programu za prihodnje leto

Turistično društvo v Kranju je pred kratkim obravnavalo program dela za prihodnje leto. Le-ta naj bi bil prilagojen letu mednarodnega turizma. Pričakovati je namreč, da bo prihodnje leto prišlo k nam vsaj polovico več turistov kot letos. Zato bo treba marsikaj narediti že v zimskih mesecih. Sicer pa so na seji ugotovili, da društvo samo ne bo moglo vsega pripraviti. Pomagati bodo morali tudi drugi, ki imajo kakršnokoli zvezo s turizmom. Zato so sklenili, da bodo, verjetno že prihodnji mesec, sklicali razširjeni plenum, na katerega bodo povabili vse predstavnike gostinskih podjetij, trgovine, pošte, potovalnih agencij, prevoznih podjetij, ribiške in lovške družine, planinskih društev in drugih organizacij, ki bi lahko pomagali pri pri-

pravi vsega potrebnega za prihodnjo turistično sezono.

Drugo leto mora Kranj pridobiti 50 novih ležišč v privatnih sobah, tako da bi jih bilo v mestu vsaj 120. Društvo bo pripravilo za lastnike tujskih sob in za strežno osebje v gostinstvu s sodelovanjem z delavsko univerzo posebne tečaje. Zelo verjetno je, da bodo pripravili poseben tečaj tudi za sprevednike avtobusov, ki lahko precej pripomorejo h kulturnejšemu prevozu turistov. V načrtu imajo tudi več zabavnih in kulturnih prireditev. —č

Čudna samopostrežba

V sanitarnih prostorih samopostrežne restavracije v Kranju so pred dnevi ukradli napravo za sušenje rok, vredno 131.000 S dinarjev. Neznani storilec jo je pozorno odvil z zidu in odnesel. (Tehnika zares osvaja svet. V samopostrežni je bila doslej le pri nožih).

Nova trgovina na Javorniku

Pretekli teden so na Javorniku odprli preurejeno prodajalno za sadje in zelenjavo, last trgovskega podjetja Rožca Jesenice. V tej stavbi sta bili prej dve sosedni prodajalni. V eni so prodajali tekstil, v drugi pa sadje in zelenjavo, ki so ju preuredili v sodobno in lepo urejeno prodajalno.

Stroški preureditve so znašali okrog 5 milijonov starih din. Ta poslovalnica je velika pridobitev za Javornik.

Jože Vidic

Upravni odbor Komunalnega podjetja »Vodovod« Kranj

razpisuje
prosta delovna mesta za:

1. tehničnega vodjo
2. šefa upravno-pravne službe
3. vodjo katastra

Pogoji:

1. Diplomirani ing. gradbeništva za nizke gradnje z najmanj 3 leta prakse.
2. Diplomirani pravnik.
3. Geometer s 3-letno prakso.

Osebnih dohodkov po pravilniku o razdelitvi OD. Razpis velja 15 dni od dneva objave oziroma do zadnjega delovnih mest. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Ponudbe z opisom o dosedanjem službovanju, dokazili o strokovnosti in potrdilom o nekaznovanju pošljite tajništvo podjetja.

Uspehi in težave šolstva v kranjski občini

Predvsem boljši pouk

Te dni bo kranjska občina razpravljala o tridesetletnem gospodarstvu in o delu družbenih služb v letu 1966. Iz poročila povzemamo nekaj podatkov o šolstvu, med drugim tudi nekaj podatkov o uspehu v preteklem šolskem letu, ki smo jih za druge občine v glavnem že objavili.

Kot izhodišče za področje vzgoje in izobraževanja poudarja resolucijo o razvoju gospodarstva in družbenih služb za leto 1966, naj delovne skupnosti šol zagotovijo večjo kvaliteto in idejnost pouka, da se izboljša učni uspeh in zagotovi vzgojo v skladu z načeli socialistične družbene ureditve. Meril, po katerih bi lahko ugotavljali

kvaliteto in idejnost pouka, ni. Zaradi tega je tudi delitev osebnih dohodkov v glavnem odvisna od števila opravljenih ur. Strokovna zasedba pri predmetnem pouku pa tudi letos ni zadovoljiva, saj so več kot četrtino ur predmetnega pouka opravljali učitelji brez ustrezne predmetne ali pedagoške izobrazbe. Največ nestrokovno opravljenih ur je bilo pri matematiki in fiziki (50 %), strokovno najslabše zasedeni šoli pa sta še vedno Cerklje in Duplje. V preteklem šolskem letu je bilo po teh merilih nestrokovnih šolskih ur 583. Z novim šolskim letom pa se je v Cerkljah stanje bistveno popravilo, saj so strokovno skoraj v celoti zasedena delovna mesta za slovenščino in srbohravski jezik, biologijo, kemijo, zgodovino in likovni pouk.

Po letu dni reorganizacije mreže osnovnih šol je bilo čutili pomanjkanje vezi med matičnimi šolami in zunanji enotami; tudi pouk na zunanjih enotah zaradi nestrokovne zasedbe ni bil najboljši. Zato je dragocena pridobitev povezovanje matičnih šol z njenimi zunanji enotami s predmetnimi učitelji, ki so letos začeli poučevati tudi v višjih razredih zunanjih šol (Duplje, Primskovo).

Del krivde za nestrokovno zasedbo v osnovnih šolah je v pomanjkanju stanovanj za učitelje zlasti na podeželskih šolah, dalje zaradi napačne politike štipendiranja in v tem, ker študij za pedagoške poklice odpira možnosti za pouk enega ali več predmetov; če bi študij na pedagoški akademiji usposabljal vsaj za tri predmete, bi bila tudi strokovna zasedba boljša, zlasti na manjših popolnih šolah. Pri dodeljevanju štipendij pa se je komisija doslej ni bavila z idejno zrelostjo kandidatov, pač pa je predvsem upoštevala socialni sestav in uspeh kandidatov; za deficitarne predmete, zlasti za matematiko, so bile štipendije prenizke.

Zavod za prosvetno pedagoško službo je skrbno spremljal stanje glede strokovne zasedbe in z nasveti ter priporočili usmerjal kadrovske zasedbe na šolah. Zavod je tudi ugotovil, da je bila razporeditev tujih jezikov preveč usmerjena k pouku angleščine, čeprav turizem in mednarodna delitev dela vsiljujeta poleg angleščine tudi vse večjo potrebo po nemščini. Zato so na osnovni šoli Franceta Prešerna v Kranju vzporedno z

angleščino uvedli tudi nemščino.

Na uspeh šole vpliva vrsta elementov, npr. stimulacija prosvetnega kadra, stanovanja za učitelje, število učencev v oddelku, socialne razmere učencev doma, zaposlenost staršev, izmenski pouk, neorganizirano varstvo otrok itd. Na uspeh vpliva tudi preobremenjenost vodilnega kadra po šolah. Učni uspehi so bili v preteklem šolskem letu v primerjavi s prejšnjimi leti za malenkost (0,91 %) boljši, vendar gre to na račun večjega števila učencev, ki napredujejo z negativno oceno. Pozitivno je izdelalo razrede 77,99 % učencev, z negativno oceno je napredovalo 9,17 % učencev, tako da je dobilo možnost za prestop v višje razrede ali na srednje šole 78,16 % učencev.

Sole so v preteklem šolskem letu opravile veliko ur dodatne pomoči (tudi v dnevnem šolskem varstvu na osnovnih šolah Lucijan Seljak in v Senčurju). Kljub velikemu številu ur dodatne pomoči pa šole niso dosegle vidnejših uspehov. Tako je pri matematiki od skupnega števila učencev pri dodatni pomoči popravilo negativno oceno le 21,1 % učencev, pri slovenskem jeziku 21,5 % in pri tujem jeziku 19,1 % učencev. Dodatne pomoči je bilo več v nižjih razredih, v višjih pa manj zaradi preobremenjenosti učnega kadra, učencev vozačev in pomankanja prostora.

Težave delavske univerze v Kamniku

Kaj bo s kulturnim domom

Delavska univerza v Kamniku, ki ima tri vrste dejavnosti (izobraževanje odraslih kot osnovna dejavnost, kino, izdajanje Kamniškega občana), ima velike finančne težave, ki jim v dobršni meri botrujejo neurejeni odnosi glede lastništva kulturnega doma. Delavska univerza je občinsko skupščino na to že nekajkrat opozorila. Skupščina je na zadnji seji 15. septembra razpravljala o finančnem stanju delavske univerze in sklenila, da se delavske univerze ob rebalansu proračuna dodeli subvencija 2 milijona starih dinarjev. Svet delovne skupnosti univerze je namreč na seji 24. oktobra letos zahteval to subvencijo, razen tega pa še dodelitev finančnih sredstev v višini 800.000 starih dinarjev za zavarovanje stavbe in 2 milijona starih din za razširjeno filmsko dejavnost, razen tega pa zahteva tudi kakojšnjo ureditev lastništva stavbe; o vsem tem pa niso sprejeli še nobenih sklepov.

Finančni obračun dohodkov in izdatkov kina izkazuje za leto 1965 1.619.738 starih dinarjev primanjkljaja (dohodki 12.316.420 din, izdatki 13.936.158 din). Če upoštevamo, da je delavska univerza na račun kina vplačala še v amortizacijski sklad za preteklo leto 882.144 starih din, je zmanjkalo za redno poslovanje kina kar 2.501.822 starih din, kar so morali na koncu leta delno pokriti z dohodki, ki so jih ustvarili na izobraževalnem področju, del pa so prenesli na letošnje leto. Za prvih letošnjih devet mesecev pa je finančna analiza kina pokazala 10.105.060 din dohodkov in 11.942.341 din izdatkov, torej spet primanjkljaj 1.837.281 din. Pri letošnjih dohodkih je treba upoštevati tudi denar od najemnine za dvorano in od raznih reklam v kinu v znesku 712.900 din.

Glavni vzrok za tako finančno stanje je v tem, ker je stavba še vedno v breme delavske univerze, čeprav je občinska skupščina na 47. letošnji seji sklenila, da se delavska univerza razbremeni te stavbe. Tudi cena za najete filme se je povišala, in sicer približno za 47 %, tako da povprečna cena oz. najemnina za en film letos znaša 26.700 starih din, lani pa le 18.194 din. Pri tem pa delavska univerza meni, da cene vstopnicam ne morejo povišati nad ceno, ki jo ima kino Duplica (160 in 180 din). V svojem poročilu delavska univerza navaja, da so glede določanja cen vstopnicam v primerjavi s kinom Duplica v neenakopravnem položaju, ker ga izdatno podpira podjetje Stol. Če bi hoteli primanjkljaj pokriti, bi morali ceno vstopnicam povečati od 160 na 220 in od 180 na 250 starih din; menijo pa, da je to nemogoče tako zaradi občanov kot tudi zaradi nižje vstopnine na Duplici. (Primerjajte cene v Kranju, Kamničani, pa boste imeli kmalu dobiček!).

Stavba, v kateri je delavska univerza in kino, še vedno ni zavarovana, njeno lastništvo ni urejeno. Če se vprašanje lastništva ne bo rešilo — tako menijo na delavski univerzi — zahtevajo od občine kot ustanovitelja, da jim zagotovi denar za zavarovanje stavbe. Delavska univerza je udeležena pri natečaju za razdeljevanje subvencij za pospeševanje filmske dejavnosti pri skladu SR Slovenije in ima odobrenih milijon starih dinarjev. Z lastno udeležbo milijon din in na osnovi že odobrene subvencije bi zboljšali kino dejavnost v Kamniku z nakupom novih aparatov in dali pomoč za nabavo kinoprojektorjev v Komendi in Stahovici. Uredili bi tudi potujoči kino za predvajanje filmov v Tuhinjski dolini. Potujoče kino predstave sicer finančno ne bi bile pozitivne, bile bi pa potrebne.

A. Triler

Trgovsko podjetje

Murka

Lesce

Cenjene potrošnike obveščamo, da bodo dan pred praznikom

**ODPRTE NEPREKINJEO
OD 8. DO 18. URE**

naslednje naše poslovalnice:

V LESCAH:

Pohištvo
Železnina
Manufaktura

V RADOVLJICI:

Blagovnica
Manufaktura

NA BLEDU:

Tekstil v Park hotelu

Obiščite nas! Na svidenje!

Koroški pevci v Križah

Prejšnjo soboto je gostoval v Križah 24-članski slovenski mešani pevski zbor iz Bilčova na Koroškem. V enopolurnem sporedu so nam pevci predstavili bogastvo koroških ljudskih pesmi. Vsako pesem je na zelo prijeten način predstavil eden izmed pevcev. Poslušalci, ki jih je bila polna dvorana, so pevce nagradili z navdušenim ploskanjem.

Bilčovs (Ludmannsdorf) je vas v Rožni dolini na levem bregu Save. Šteje približno 30 hiš in je nekakšen center za bližnje manjše vasi. Prosvetno društvo z imenom »Bilka«, ki deluje v tem kraju, je zelo aktivno. V svojem sestavu ima tudi omejen zbor, razen tega pa tudi igralsko sekcijo. Vzdržujejo se sami z izkupičkom od svojih nastopov. Prebivalci tega dela Koroške so narodnostno zelo zavedni in ne tajijo nikoli, da so Slovenci. Posebno se je to odrazilo v govoru g. Janka Ogrisa, ki je v kratkem nagovoru, ki ga je imel na začetku koncerta, zelo lepo izrazil čut pripadnosti do slovanstva, ljubezen do domovine in do slovenske narodne pesmi.

Z izmenjavo naših in koroških pevcev bo treba še nadaljevati, saj se bodo tako še nadalje manjšale pregrade med nami in meja se bo še bolj odprla. Razveseljivo je tudi to, da so vsi pevci še zelo mladi, nobeden nima več kot 30 let. To je dokaz, da tudi mladina, čeprav živi v nemškem okolju, ne pozablja slovenskega pokolenja in ohranja lepo koroško ljudsko pesem tudi naprej.

Moški vokalni sekstet iz Križev je na Koroškem tudi že kar dobro poznan. Že večkrat je gostoval po slovenskih vaseh na Koroškem, v kratkem pa bodo pevci spet nastopili v Bilčovsu. Mi pa želimo, da bi kmalu spet slišali kakšen koroški pevski zbor pri nas.

K. V.

Te dni po svetu

Ko se je preteklo sredo predsednik Toga Nicolas Grunitsky vrnil iz Pariza, se je kriza v državi še bolj zaostila. Takrat se je odkrito sporekel s predsednikom vlade Meatchijem in notranjim ministrom Foussenijem. To je bil povod, da je v ponedeljek prišlo do državnega udara. Ker pa vojska ni podprla udara — kot so menili organizatorji — poročajo tuje agencije, da se je udar ponesrečil. Po dosedanjih poročilih se stanje počasi umirja, vojska, ki je ostala na strani predsednika Grunitskega pa išče organizatorje udara.

Na Dunaju so v torek objavili uradno sporočilo o obisku predsednika vrhovnega sovjeta ZSSR Nikolaja Podgornega v Avstriji in o avstrijsko-sovjetskih političnih pogovorih. Obe delegaciji sta ocenili državno pogodbo o neodvisnosti in nevtralnosti Avstrije kot prispevek k zmanjšanju mednarodne napetosti in udržitve miru v Evropi. Med pogovori so obravnavali tudi nemško vprašanje, vlogo in pomen OZN, splošno in popolno razorožitev itd.

Jutri bo obiskal Irak češkoslovaški predsednik Antonin Novotny. Sedaj je na obisku v Indiji. V dosedanjih pogovorih sta oba predsednika izmenjala mnenja o dvostranskih in mednarodnih odnosih. Obravnavala sta zlasti Jugovzhodno Azijo in Evropo.

V Vietnamu so bili v nedeljo in ponedeljek hudi boji na centralni visoki planoti, 370 kilometrov severno od Saigona. Partizanske enote so obkolile ameriški vod in ga zasule z granatami in strojničnim ognjem. Američani so imeli velike izgube. Poročajo tudi, da ameriško letalstvo ne more izpolnjevati nalog, ker jih ovira slabo vreme.

Zbor vaščanov v Čadovljah

V Čadovljah pod Storžičem je bil pretekli teden zbor vaščanov, na katerem so se pogovorili o raznih komunalnih vprašanjih in delu, ki jih čaka v prihodnje. Največ so govorili o preureditvi približno 800 metrov ceste, po kateri bi v vas lahko vozil tudi avtobus. Precej vaščanov se namreč vozi na delo v Kranj. Sklenili so, da bodo cesto usposobili sami, če jim bo pri tem pomagala tudi krajevna skupnost Trstenik.

Ljudje in dogodki

Deželne volitve na Bavarskem prav gotovo ne bi imele za zunanji svet takšnega pomena, če politična nadstava Zahodne Nemčije ne bi bila prav sedaj v težki krizi. Tako pa so nedeljske volitve na Bavarskem prvi pripomoček za

stvar pa je, koliko lahko ob nedeljskih volitvah napovedujemo smer celotne zahodnonemške politike, čeprav ne gre prezreti, da ima Bavarska, kot trdnjava zahodnonemške krščanske demokracije, močan vpliv na državno politiko, pred-

Bavarske volitve

merjenje razpoloženja nemških volivcev po krizi na vrhu, ki prav gotovo ni ostala brez posledic tudi pri volitvah. To je eno izmed dejstev, ki ga pri volitvah na Bavarskem ne smemo izpustiti iz glave. Druga

vsem pa njen voditelj Strauss. Če s te strani gledamo in ocenjujemo izid bavarskih deželnih volitev, potem moramo povedati, da je Straussova stranka dosegla na volitvah pričakovani rezultat. Tisto, kar se

je zgodilo v mnogih drugih pokrajinah, najbolj porazno pa v Westfallji in Hesenu, se na Bavarskem ni zgodilo. Krščansko socialna unija je na Bavarskem ostala najmočnejša stranka. Strauss zdaj lahko z volilnimi rezultati prepriča marsikoga, da je njegova trdnjava trdna. Volilni prestiz je v stranskih vrstah prav zdaj zelo važen. Čeprav Strauss uradno ni nastopal kot dedič v Erhardovi zapuščinski razpravi, pa je vendar na dani, da je z vsemi sredstvi napeljeval vodo na svoj mlin. Strauss sicer ni bil na listi uradnih Erhardovih naslednikov, vendar je iz mnogih njegovih gest razvidno, da si je utiral pot na vrh.

Pri odločanju o Erhardovem nasledniku je zmagal nemški katoliški jug proti protestantskem severu. To

je Straussova zmaga in Schröderjev poraz Kiesingerjevo imenovanje za Erhardovega naslednika je bilo doseženo z njegovimi utežmi. Razen tega mnogi govorijo, da je Kiesinger prehodni kancler, ki ga mnogi zaradi nečiste politične preteklosti zavračajo. Zelo verjetno je, da je Kiesinger Straussov poskusni balon. Strauss ima namreč podobno preteklost, ki mu je bila v važnih državnih odločitvah že pogosto ovira.

Nedeljske volitve na Bavarskem pa so razen teh domnev pokazale tudi druge nevarnosti. V volilnih rezultatih je najbolj nepričakovan uspeh neonacistične stranke in popoln neuspeh svobodne demokratske stranke. Prvi uspeh vzbuja opravičen strah, drugi neuspeh pa popolno presenečenje.

Tema razgovorov v jeseniški občini

Razburjenje v dolini plavžev

Sklep delavskega sveta in upravnega odbora Železarnice Jesenice, s katerim 1. januarja 1967. leta preneha delovno razmerje vsem upokojujencem, ki so zaposleni na delovnih mestih uslužbenecv, je povzročil val različnih komentarjev in mnenj

Eden izmed prizadetih, tovariš Franc Konobelj-Slovenko, je napisal »Odprto pismo upravnemu odboru Železarnice«, ki je bilo objavljeno v tovarniškem glasilu »Železar«. V tem pismu tovariš Slovenko, med drugim piše:

»Po sklepu zadnje seje UO preneha 1. januarja 1967 delovno razmerje vsem upokojujencem-uslužbenecv. V tem številu je všteto tudi 15 do 20 borcev, ki so se vključili v borbo že leta 1941 ali 1942. Čeprav verjetno ne namenoma, je izpadlo tako, da so borci za letošnjo petindvajsetletnico vstaje dobili prav neprijetno priznanje, da s tem, da so dobili pravico iti v pokoj s 35 leti službene dobe, ne smejo biti več zaposleni; tudi ne do 55. ali 60. leta starosti...»

Leta 1941 smo mnogi odšli v partizane že sredi poletja ali zgodaj jeseni, precej pa tudi v letu 1942. Ni bilo vprašanje, kje bomo spali, kaj bo z našo plačo in celo naše glave so bile zelo poceni. Za mojo so Nemci ponujali 5000 nemških mark... Misliti tudi nismo smeli, kaj bo z našimi starši niti družinami...

Po vojni smo takoj prišli za delo. Bili smo med prvimi v borbi proti osebnemu izkoriščanju in v stalnih udarniških akcijah. Nismo poznali osemurnega delavnika. Naš

delovni čas je bil od jutra do večera, včasih tudi pozno v noč, toda nadur nismo zahtevali...

Vprašujem upravni odbor, ali še velja »Navodilo za postopek pri prehodu delavcev iz delovnega razmerja v pokoj«, katerega 14. člen govori: »Delavci Železarnice Jesenice — upokojeni borci NOV pred 9. IX. 1943 in španski borci imajo pravico, da vzpostavijo ponovno delovno razmerje za čas, dokler ne dosežejo 40 let pokojninske dobe ali 60 let starosti, oziroma borke 35 let pokojninske dobe ali 55 let starosti, če izpolnjujejo pogoje iz čl. 11, 12 in 13 teh navodil.«

Tovariš Slovenko v tem pismu izraža željo, naj upravni odbor Železarnice o tem problemu še enkrat govori, pri čem pa se tudi zaradi rezerviranosti družbenopolitičnih organizacij do tega vprašanja.

Tovariš Slovenko je vsekar našel pravno luknjo v tem sklepu, saj je DS Železarnice o tem sklepal 28. septembra letos, štiri dni po objavi »odprtega pisma« v Železarju pa je 19. oktobra dopolnil 14. člen začasnega navodila o postopku pri prehodu delavcev v pokoj, tako »da uslužbenec in delovodja nima možnost ponovne zaposlitve v železarni, potem ko se upokojuje«.

Na odprto pismo tovariša Slovenka sta odgovorila v »Železarju« Milan Polak in Stane Torkar. Tovariš Polak, uslužbenec upravnega odbora Železarnice v odgovoru pravi, da je borec od 1943. leta in da se ne strinja z vsebino odprtega pisma. Med drugim piše: »Tovariša Slovenka pa bi vprašal samo eno. Ali bo po tem svojem javnem nastopu lahko še kdaj mladim ljudem, porajajoči se novi generaciji, rekel, da se je nekoč boril za to, da bi ustvaril novo družbo, da se je nekoč boril za socialistične družbene odnose, v katerih velja načelo: »Vsak po svojih sposobnostih, vsakemu po njegovem delu!« Ne verjamem, saj je s tem pismom dokazal, da želi plačo za delo, ki ga opravlja, za dodatek pa še pokojnino, zato, ker je bil borec NOV od leta 1941. To ni osamljen primer, takšnih je še več in verjamem, da je prav to vodilo upravni odbor, da je sklenil, da 1. januarja 1967 preneha delovno razmerje vsem upokojujencem in delovodjem, ki so še naprej po upokojitvi v delovnem razmerju. Menim, da je sklep upravnega odbora pravilen.«

Do tega vprašanja je od družbenopolitičnih organizacij javno stališče zavzel samo občinski odbor ZZB NOV Jese-

nice. Sekretariat občinskega odbora ZZB NOV Jesenice meni, »da je sklep delavskega sveta v nekaterih primerih protizakonit in prezgoden«, zato sekretariat meni, da pri izvajanju smotrov reforme ni mogoče prezreti človeka in njegovega položaja v sedanjih okoliščinah, pač pa moramo obravnavati humano in tovariško vsakega posebej in za vsakega posebej je treba najti ustrezno rešitev. »Iz navedenih razlogov sklep delavskega sveta po našem mišljenju ne ustreza, zato vljudno prosimo, da tako borci kot tudi ostale posamezno obravnava za to pristojna služba železarnice.«

Franc ing. Mlakar, predsednik delavskega sveta železarnice Jesenice je navedel tri vzroke za takšen sklep:

»Upokojujenci smo odpustili predvsem iz treh razlogov. Prvič imamo dovolj nezaposlenih, ki bi radi delali, pa ne morejo dobiti služb, ker te zasedajo upokojujenci. Drugič to, da nekdo dobi pokojnino in dohodek od zaposlitve, pomeni izkoriščanje družbe in neenakopravnost, saj dobi za isto delo veliko večje prejemke kot drugi. Tretjič, ti upokojujenci imajo dovolj delovne dobe, ker niso študirali, so pa na vodilnih položajih.«

Razburjenje v dolini plavžev se še ni poglobilo. Obe strani, če jih tako imenujem, nastopa z močnimi argumenti. Vsaka v svoj prid. Samoupravni organi v železarni imajo (in to tudi morajo imeti) polno pravico, da o tem sami odločajo.

Delovno razmerje pa z novim letom ne bo prenehalo upokojujencem, ki delajo v železarni kot delavci. Sklep velja namreč samo za delovodje, obratovodje in uslužbence.

Jože Vidic

Saša Dobrila

ARGONAUTI

PREVIDNO SE JE Približal
ŠE DRUGI BIK!

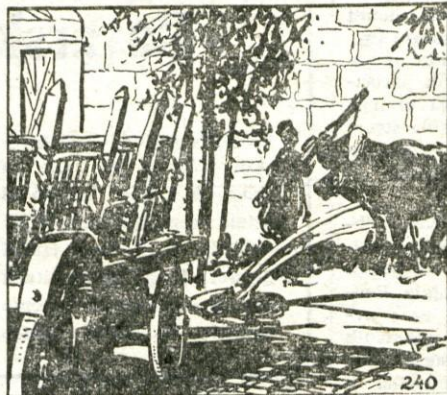
NEVERJETNO! UKROTIL
JU JE!

DA, KRALJ, JAZON JE UKROTIL BIKA
IN ZORAL BO NJIVO, TODA...

...PREPRIČAN SEM, DA NI
SLUČAJNO ODKRIL SKRIVNOSTI
ZELENE BARVE.

gorenjski kraji

O pri

Umazana živina ni za lastnika — kmetova hlevu ni prijazno, če jo postlano. Tudi gnoja nimamo ustrezne steli, boljše za to je listje, praprot, smrekove slabe pa žaganje in še oblanje... To je za gnoj, medtem ko reči, da je za čistočo najboljše žaganje. Svoje bile v Kranjski gozde. Rojca je pogosto lenovo in Koširjevo, Drčevo. Kdor ni imel ga gozda, je za živino val največ žaganje. smo ga vozili v vrečah, basih, garovcih, nekateri tudi v visokih pletenih kripah imenovanih.

Se dobro se spomni, da smo žaganje v tisti drugi tlačili, bila cena ista, tudi le nasuli. Po pravici da po žaganje nismo dil, ker je bilo pod no zelo mrzlo in neprestano letelo.

PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA

Kratke zanimivosti

Ameriški geolog je prišel do presenetljivega odkritja: uspelo mu je, da je iz vulkanskega kamena, starega več tisočletij, dobil vodo tako, da je kamenje segrel na 480 stopinj Celzija. Iz 35 kg kamena je dobil pol litra vode.

Mrčes ne bo več nadlegoval gozdove v Sovjetski zvezi; gozdarji bodo namreč naselili mravlje tja, kjer jih sicer ni. — Ugotovili so, da ena kolonija mravelj uniči na dan 4000 insektov. Mravlje imajo prednost pred kemičnimi sredstvi, ker uničujejo samo mrčes, ne pa tudi koristne žuželke.

Znanstveniki, ki se ukvarjajo z »govorico« živali pravijo, da so prašiči še najbolj zgovorni. Imajo okrog 20 različnih glasov in so krave in konji v primerjavi z njimi pravi mutci.

Prvi letéči avto je izumil neki mladi francoski inženir. Zračni avto meri 5 x 2 metra.

Krila, ki so pod karoserijo, so zložljiva, razprostrta pa merijo 5,6 metrov. Motor je klasičen. »Avto« se dvigne pri hitrosti 170 km na uro. V zraku mu turbo-reaktor dovoli 600 km brzine.

Parizani se bodo odslej lahko kopali in sončili tudi, če bo termometer kazal pod ničlo. Bazen na prostem bodo ogrevali s toplim zrakom, ki bo kot zračna zavesa krožil okrog bazena.

Ameriški agronomi so poskusili vzgojiti kumare in zelje na puščavskem pesku, in sicer na ta način, da so 60 cm globoko pod pesek dali asfaltno plast, ki zadržuje deževnico. Poskus jim je uspel.

Angleži so znani kot navdušeni uživalci čaja. Znani ameriški psiholog meni, da je ta navada postala že psihološki strup. Kljub vsemu pa Angležem brez čaja ne gre — kot tudi nam ne gre brez »kavice«.

Neodvisnost v nevarnosti

Dva britanska protektorata, ki sta v sruču afriškega kontinenta, sta oktobra postala neodvisna. To sta Bostovana in Lesotho. Deželi sta zelo revni in brez oboroženih sil; zato so Združeni narodi takoj opozorili sosednjo Južnoafriško unijo oz. bele rasiste te države, naj se vanju ne vtikajo. Njuna komaj pridobljena neodvisnost je namreč ogrožena zlasti zaradi gospodarske odvisnosti od svoje rasistične sosedne Bostovane je republika, ki je s precejšnjim optimizmom navezala stike z Južnoafriško unijo. Lesotho, ki je v goratem predelu in jo Južnoafriška unija obkroža, je kraljevina, in je do svoje sosedne zelo nezaupljiva.

V Bostovani že pet let ni deževalo, tako da prebivalstvu grozi lakota, saj je zaradi suše poginilo že 30% živine, ki predstavlja glavni vir življenja te revne dežele. Polovica bostovanskih delavcev je zaposlenih v rudnikih in na plantažah Južnoafriške unije. Imajo eno samo železnico.

Kdo najlaže prenaša mraz

Arktični mraz najlaže prenašajo mačke in gosi do — 100 stopinj Celzija. Medtem ko beli medvedi in tuljani samo do — 80 stopinj Celzija.

Gobe, nabrane 20. novembra

V ponedeljek se je v našem uredništvu oglašil upokojenec in znani kranjski gozdar Ivan Škedelj. Prinesel nam je celo aktovko gob, ki jih je nabral zadnje nedelje, 20. novembra, v gozdovih med Planino in Vogljami. Povedal nam je imena. »Največja redkost v tem času,« nam je dejal, »je jurček; popolnoma zdrav je, pogledajte! Jurčkov v tem času nisem še nikoli dobil, pa tudi drugih gob tako pozno ne. Jurčki rastejo navadno do prve slane, potem ne več; najdlje se držijo lisičke, ki se tudi po slani še najdejo. Vedeti pa morate, da je v teh gozdovih zdaj že sneg. Če ne bi vedel, kje gobe rastejo, če ne bi do tega poznal krajev, jih ne bi

dobil. Najprej sem dobil strupeno mušnico in kar vedel, da mora biti jurček v bližini. Kjer namreč rastejo te naše najbolj strupene gobe, so v bližini gotovo tudi jurčki.«

Potem nam je pokazal še krempeljce, golobičke in druge gobe, ki jih je nabral. Lisiček je dobil največ, kar 2 litra. Pravi, da gobe nabira že od otroka, gotovo že 65 let; star je 70 let. Odkar je upokojen, nabira gobe in zalaga z njimi kranjske gostilne, restavracije, posameznike in trg. Ljubitelji gob-ga gotovo poznajo. Vedno nabira v gozdovih med Planino, Hrastjani, Senčurjem in Vogljami. Tam so njegovi kraji, ki jih dobro pozna.

Miha Klinar: Mesta, ceste

II. del

TRI LE
DOLGA

»Sodelovala ali ne, kaj ti tebi mirno, in opozori kuharico, da je ugrabitelj pri njem. Zato naj raje povzroči neprijetnosti, ki bi jih lahko doletela.«

»Ti kar toži, če upaš ali če si boš stroške. Gospodje že vedo, kaj delaš kakor ti.«

»Če je tako, potem grem še noč orožnikom.«

»Ti kar pojdi,« se kuharica ne zmeni za cerkovnika in mu ukaže, naj brezbožnega skega dvorišča.

Toda Stefi gre sama, vendar cerkovnika vpraša, kaj sta imela s kuharico. In O kaki ugrabitvi njenega sina ničesar da bi bilo treba njenega sina spraviti postal še razbojnik.

»Kdo je tako rekel?« vpraša Stefi. Cerkovnik se izmika, vendar povzroči gospos in stara Federlova.

»Mislim, da bi res morali bolj paziti to tisti, ki je kar meni nič tebi nič z vlakom po svetu. No, jaz o tem ne bo sojen sam. Vi ste mati, vi bolj poznate. Stefi ga ne posluša več. Dovolj glavna zarotnika proti njej tašča in (to sta že tri leta, od dne, ko je prišel telja. Zato bo šla naravnost na orož

Gorenjska kreditna banka Kranj

s poslovnimi enotami
na Jesenicah, v Radovljici, v Skofji Loki in Trzinu

obvešča

vse poslovne partnerje in prebivalstvo

da dne 28., 29. in 30. novembra 1966

ne bo poslovala

Pravljanku listja in stelje v Kranjski gori

tako da sem ga imel vedno dovolj, ne samo v čevljih, pač pa tudi za vratom. Ogrel sem se šele, ko sem proti domu tiščal poln garove, ali sani, v katere je bil vprežen oče...

Ko so še obstajale omenjene žage, je bilo žaganje včasih lahko, včasih pa tudi težko dobiti. To je bilo odvisno od vremena in časa za pravo listja za steljo. Če so kmetje mogli napraviti listje, je žaganje ostajalo ali narobe... Danes žag ni več, pa tudi žaganja ne. Torej mora biti listje! Če vremena ni, so težave, še posebno zato, ker tu pšenice sploh ne sejejo, rži pa malo. Zato tudi slame ni, da bi jo mogli porabiti za steljo. Če ni bilo listja in ne žaganja, so Kranjskogorci mogli za silo uporabljati tudi drobno oblanje, ki so ga dobili pri Lojzu. Danes te mizarske delavnice ni in kadar ni listja, si tudi s tem ne morejo več pomagati.

gati... Za steljo v Kranjski gori in po vsej dolini od Jesenic naprej grabijo le bukovo listje. Hrast tu namreč ne raste več. V Kranjski gori ga napravljajo na Brdih, pod Robmi, Za Skavarjem, Zagmajenco in nekaj tudi v bližini Jasne ter v Pišmcah. Najbolj prijetno ga je bilo grabiti na Karavankah, torej pod Robmi, ker se tja sonce upira, pa je pri delu razmerna topla, čeprav je sicer hladno. Voznih poti do listja ni, pač pa le steze. Zato listje grabijo po strmini navzdol. V majhnih dolinicah, boljše bi rekli na jamah, naredijo kupe nato pa ga nalože v približno dvakrat dva metra velike platnene, ali žakljevnaste rjuhe. Ko so polne in zavezane, jih na glavah znosijo v dolino in po tri nalože na garovce, ali po osem na voz. Doma ga zlože v šupo, kot imenujejo prostor, ki je

blizu hleva, od koder ga z jerbasi po potrebi nosijo pod živino... Grabljenje in pometanje listja ni težko delo, in ga pretežno opravljajo ženske in otroci, rjuhe pa znosijo do kolovozov moški.

Kadar očeta ni bilo, se spominim, da smo rjuhe zvelekli v dolino tudi na dolgih leskovih palicah. Spominim pa se tudi, da je oče večkrat po tri rjuhe naložil na sani in jih po plaz podoben poti izpod Robov vozil v Bezje. Zaradi velike strmine mu mi otroci nismo mogli slediti, pač pa smo prišli za njim šele, ko je imel že vse na garovcu.

Moram reči, da je bilo ob sončnem vremenu grabljenje listja zabavno in prijetno delo. Ko smo imeli listje na kupih, smo navadno malcali in se med tem na vse načine prekucevali. Otroci smo se zabavali pri tem delu, fantje in dekleta pa so se spogledovali... Zato se vsak rad spominja listja! Tudi narodna poje: »Ko sem listje grabu, ko sem praprot žel...!«

BRANKO BLENKUŠ

Paberki iz preteklosti

Sto let in pol je že tega, kar so Novice (sreda 14. marca 1866) objavile med drugimi tudi tole novico:

Iz Zeleznikov, 7. marca — Kakor sploh daleč na okrog, smo tudi v naši okolici letošnjo zimo komaj občutili. Mraza je bilo le malo; tudi namesti snega imamo po afrikanski navadi letošnje zimske mesece večidel le dež. Zima sicer po besedah stare narodne prislovice ne prizanaša rada; al če smemo navadnim spomladanskim napovedovavcem verjeti, nam je ljuba vigrad že podala svoj roko. Koj Svečenični dan s svojim voljnim zrakom nam je obetal zgodnjo spomlad; gosi in žrjavev je une dni letelo na tisoče v visokem ozračju nad našo dolino iz Italije proti ogerski zemlji; spomladanske evetke rijejo že zdavnaj iz tal, in rumenokljunasti kos fruli o zgodnjih jutrih tako prijetne popevke, da ga je milo poslušati. In

že zgodnji grom smemo res pozdravljati ko napovedovalec rodovitne letine, nam ta letos gotov ne odide; zakaj toliko treska, groma in viharov neviht o tako zgodnjem času tudi stari ljudje ne pomnijo. Deževni nalivi so prizadajali v naši dolini letos tudi že marsikaj škode. Zlasti v selški in bukovski fari bodo imeli nekteri reveži dosta opraviti, da bodo zasute njive in travnike otrebili nanesene prsti, glin in trebeža; drugi pa bodo nasprotno željno gledali, kje bi dobili rodovitne zemlje, da bi ju namestili z ono, ki so jim jo divji hudoourniki odnesli na pluje lastnine. Tako vidimo tedaj tudi v naravi mnogokrat: narobe svet!

Letos bo kar zimo zadeva kot vse kaže drugače. Deževni nalivi pa so tudi letos precej škode povzročili. Čudno, mar ne?! Sto let in dobrega pol je že tako, pa še nihče ni kaj prida storil, da bi to preprečil.

razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja

Orožniška postaja ni daleč. Ko Stefi potrka, se nihče ne oglasi, zato odpre vrata sama. Orožnika jo šele sedaj pogledata. Njun pogled ni prav nič prijazen, ker ju je zalotila pri kvartanju.

»Za vraga, kdo vam je dovolil, da vstopite,« se zadere eden od njiju.

»Saj je vendar potrkala.«

»Potrkala? A kaj potem? Ali ne znaš brati, kdaj so uradne ure.«

»Že, a stvar je nujna!«

»Ti je zopet pobegnil smrkavec?«

»Ne. Ugrabili so mi otroka.«

»Ugrabili?« se orožnika zasmejeta.

»Ta je pa lepa!«

»A kdo ga je ugrabil?«

Orožnika se krohota, kakor da jima je povedala šalo. Toda Stefi ni do šale, marveč pove, da je krivec tašča.

»Tašča?«

»Kaj potem iščeš pri nas? K tašči pojdi! Najbrž ji pobalin ni tako pri srcu, da bi ti ga ne dala.«

Stefi se brzda, vendar pove, da ne ve, kam je tašča otroka odpeljala, ker tudi tašče ni nikjer.

»Pa ne da bi tudi njo kdo ugrabil?« plane iz orožnikov nov kroh.

»Rad bi poznal človeka, ki mu je coprnica všeč!«

»Gospoda,« bi ju Stefi rada spravila k resnosti.

»Nehaj že vendar! Če nama nimaš povedati drugega, lahko greš.«

Toda Stefi zahteva, da hoče govoriti s komandirjem.

»Z gospodom komandirjem, se reče. Menda nisi pila z njim bratovščine. Ali pa si jo?«

»Tudi z vami je nisem, zato bi bili lahko spodobnejši.«

»Jaz sem nekaj drugega kot ti. Če boš takole čvekala, se boš lahko šla to noč hladit tja dol,« pokaže orožnik v tla, pod katerimi je klet s celicami.

»Nisem vas žalila. Rada bi samo govorila z gospodom komandirjem.«

»Rada verjameva. A ne bo nič. Ti misliš, da je gospod komandir neke vrste služabnik, ki naj bi bil ob vsaki uri slehernemu prida- niču na razpolago. Če hočeš govoriti z njim, potem pridi jutri med uradnimi urami.«

Kako naj pride, ko mora biti jutri zjutraj v Starnbergu. Tu pa se ji orožnika posmehujeta. Ali res v njiju ni niti trohice človeka? Ali pa sama nimata otroka, da bi se lahko vživela vanjo.

Ali ima sploh še kakšen smisel, da z njima govori. Zakaj je sploh prišla? Mar bi se obrnila naravnost na sodišče v Weilheimu in vložila tožbo.

Stefi hoče iti, toda tedaj se odpro vrata. Orožnika planeta kvišku in okamenita. Na pragu stoji komandir in se čudi, zakaj nista na obhodu, nato pa stopi k mizi in z roko pokaže igrane karte na tla.

Orožnika še vedno stojata, dokler jima komandir ne pokaže

s kretinjo, naj izgineta.

Ah, tudi tadva sta samo lutki, si misli Stefi, potem pa oplazi komandirjev pogled tudi njo.

»No, kaj še čakate? Tudi vi izginite,« ji ukaže.

Toda Stefi ne uboga. Pove, kaj se ji je zgodilo. Toda komandir že ve in pravi, da je tašča ravnila popolnoma zakonito.

Zakonito? Kako more gospod komandir kaj takega trditi? Ne tašča, marveč ona je otrokova mati. Zato otrok pripada njej, samo njej! In te pravice ji ne more nihče odvzeti.

»Pač!« pravi komandir s poudarkom.

»Kdo?«

»Vaš mož!«

»Moj mož? On je pogrešan. O njem nihče ničesar ne ve.«

»Nikarte! Pred dobrim letom je pisal iz ujetništva svoji materi, naj prevzame sinovo vzgojo.«

»To je laž, gospod komandir!«

»Ne kričite!«

»Kako ne bi kričala. Zagotavljam vam, da je to laž.«

»In če ni? Če smo videli napisano črno na belem?«

»Vi ste videli?«

»To ni važno, videl ali ne; važno je, da so to pismo videli ljudje, ki so odločili, naj vam tašča odvzame otroka... Je že tako! Sami ste krivi! Vzgjajali ste otroka...«

»Nič drugače, kakor bi ga vzgajal mož! Tisto pismo hočem videti!«

»To pismo je na merodajnem mestu. Ne bo vam koristilo ali ga vidite ali ne. Vi ste svojega otroka vzgajali v protinernem duhu!«

»To ni res! Vzgjajala sem ga v človečanskem duhu.«

»Morete trditi, da niste slavofilka?«

»Prav toliko kot germanofilka! Socialistka sem! Prav tako kakor moj mož! In če poznate socialistične nazore o odnosu do narodnosti...«

»Nazor, ki niso v skladu z nazori cesarskega veličanstva, mi niso nič mar.«

»A ko bi jih poznali, bi vedeli, da socialisti spoštujemo narodnost slehernega naroda in posameznika.«

»Da, da, tudi naših sovražnikov! Sicer pa, rekel sem, ne zani- majo me vaši nazori!«

»Če vas ne zanimajo, kako morete potem trditi, da sem slavo- filka, da sem protinernsko razpoložena, ko sem v resnici, kakor sleherni pravi socialist samo nasprotnica sleherne narodnostne mrznje in nestrpnosti.«

»Ne bova o tem razpravljala.«

»Tudi meni ta hip ni do tega. Prišla sem zato, da zaščitite mojo pravico do otroka.«

»Zame je merodajna odločitev merodajnih in pismo vašega moža.«

Josipina Turnograjska — prva slovenska pisateljica

Podoba zanimive mlade žene iz bližnjega Preddvora gotovo ne bi bila docela popolna, če ne bi navedli v tem zadnjem tretjem sestavku, še nekaterih podrobnosti o njej.

Tudi komponistka

Predvsem to, da je bila Josipina Urbančič-Turnograjska (1833-1854) ne le naša prva pisateljica, pač pa tudi naša prva žena-skladateljica. Ne le prva, bila je tudi skoro sto let edina slovenska žena-komponistka! Šele v novejši dobi je dobila naslednice na tem težkem glasbenem področju.

Njene skladbe so še skoro vse ohranjene v rokopisu — objavljena v tisku pa ni še nobena. Največ je uglasbila Tomanovih pesmi. Sicer pa imajo dokajšnjo glasbeno vrednost sledeče njene skladbe: polka »Zoridanka«, klavirska skladba »Spominčice«, vesela »Zdravlica«, polka »Zorana« ter nežne »Milutinke«, »Rodoljubice« in »Občutke«.

Nekaj Josipininih skladb-samospevov je s sijajnim uspehom odpel znameniti pevec Vekoslav Bučar na prvi »besedi« graških slovenskih visokošolcev dne 23. februarja l. 1851.

Imela pa je Josipina Turnograjska še velike glasbene načrte: pripravljala je spevoigro »Črtomir in Bogomila«.

Slikarjev model

Izjemno lepa Josipina, turnograjska grajska gospodična, je zbujala tudi pozornost takratnih slikarjev. Zatrdo vemo, da sta jo portretirala nemški slikar N. Hofholzer in naš Matej Langus.

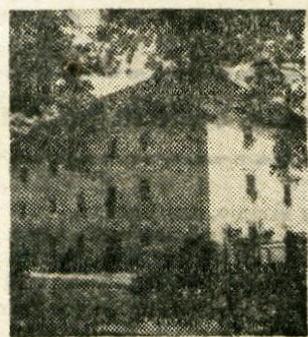
Posebno zanimiva podoba je ona, ki je še do nedavna visela v ljubljanski podružnični šentflorjanski cerkvi, sedaj pa je shranjena v pisarni šentjakebskega župnega urada. Na tej sliki, ki je po Josipinini lastni sodbi prav točno zadet njen lastni portret, je Langus uporabil pisateljičin obraz za prikaz svete Lucije. Slika učinkuje hkrati tudi kot profana podoba; okrog glave ni naslikane gloriole, na mučeniški palmovi veji pa so oči, katerih zaščitnica je sveta Lucija, naslikana prav diskretno.

V celoti je podoba ženske glave prav taka, kot je opisana

na Josipina v Razlagovi »Zori«, vitkega vratu, modrih oči, plavih las...

Slikar Langus je Josipino bržčas spoznal pri njenem stricu Fidelisu Terpinu v Ljubljani. Tamkaj se je sredi preteklega stoletja shajala najodličnejša slovenska družba. Tjakaj je redno zahajal tudi prvi ljubljanski portretist Langus, rojak Tomanov iz Kamne gorice.

In res, na pomlad l. 1851, je naprosil Matej Langus (1795-1855) lepo Josipino, da mu pozira za sliko svete Lucije... Podoba je sedaj znova odkrita — dne 17. t. m. sem

Današnji izgled gradu Turna nad Preddvorom

jo po brezuspešnem iskanju v propadajoči šentflorjanski cerkvi odkril v pisarni šentjakebskega župnega urada! Prelepo bi bilo, če bi slika prej ali slej prešla v kulturno-zgodovinsko zbirko kranjskega Gorenjskega muzeja!

Neprijeten snubec

Govorili smo že o Lovru Tomanu, prvemu skromnem trubadurju — ko je bil še študent, nismo pa ničesar povedali, kako zahteven snubec je bil — ko je nastopal že kot diplomiran pravnik, doktor!

Hoteli smo sicer ohraniti lepo podobo Romea, ki je snubil turnograjsko lepoto po pravniški poti — s pesmijo, s sanjarjenji in s pisni. Tembolj, ker nam je bil neprestano v spominu, kako navdušeno je dne 29. junija 1845 v Ljubljani deklamiral Prešernovo pesnitev. In tudi zato, ker smo upali, da je Tomanove »Glase domorodne« l. 1848. mogel čitati še sam naš Prešeren.

Zmračil pa se nam čelo, ko pomislimo, kako trdo je ravnal z vdovo, materjo svoje zaročenke.

Cim je v nemškem Gradcu mladi doktor Toman nastopil svojo prvo konciplentsko službo pri dr. Uraniču, že je dne 12. 8. 1853 pisal nevesti, da ga ne bo več na Turn, dokler ne uredi premoženjskih razmer. Vse kaže, tako govore pisma, da je vrli ženini zahteval več dote, kot jo je zmogla dati mati-vdova, ki je bila tudi sicer že močno zadolžena. Hoteli so zaradi tega že Turn s 1400 orali zemlje vred prodati nekemu Švicarju. V teh grenkih dneh se je oglasil na gradu že drug snubec, neki nadporočnik Schuller. Ponosna Josipina ga je takoj odbila, ker so se ji vsi »belosuknježi studili«. Odločilo se je mlado, neizkušeno dekle za oholega lepotca Toman — in s tem nehote tudi za svojo prerano smrt v tujem nemškem Gradcu...

Kot politik pa se je Lovro Toman obsodil sam: v dunajskem parlamentu je glasoval za dualizem, ki je prinesel avstrijskim Slovanom toliko škode. Glasoval pa je iz koristoljubja: prisluzil si je posredno s tem kar 300.000 goldinarjev! To pa je bilo v onih časih že ogromno premoženje.

V tuji zemlji

Smrt mlade pesnice je bila zares bridka in nenadna; koncem maja 1854 je povila mrtvojenega otroka, se nato prehladila in dobila hkrati še osepnice. Rahlo bitje, kakršno je bila Josipina Urbančičeva, seveda ni moglo odoleti toliko rim težavam. Vpričo moža, matere in bratov je izdihnila 1. junija 1854. Zagrebli so jo dva dni zatem v tujo, nemško zemljo, daleč od ljubljene deželice pod Storžičem.

Ljubljanske »Novice« so objavile nekrolog, ki ga je napisal vodja graških Slovencev dr. Muršec:

»Lepa zvezda je prisijala na naše obnebje, prijazno je svetila, nadopolne žare razlivala.

lostna glasba spremlja številni sprevid. Po ukupu na pokopališču pak jej v slovenski pesmi odpojo otožno slovo in mir večni! Nje grob tukaj bo našincem predrag kraj, nje mili spomin bo nam v blagoslovu živel.«

Tudi mladi Josip Stritar, tedaj komaj osemnajstletnik, je položil na njen prerani grob globoko občuteno žalostinko:

*Tako za Tabo, draga Josipina,
prerano, ah, cvetica
ljubezniva,
žaluje draga Tvoja domovina.*

*Ostala večno boš nepozabljiva
v spominu vsakega Slovenje
sina.*

*Naj tihi mir Tvoj mladi grob
pokrival*

Ovdoveli Lovro Toman svoje žene sicer ni pozabil, saj ji je skupno z Josipininih bratom l. 1867 postavil oni dominantni nagrobnik v Gradcu, o čemer smo že obširneje spregovorili. Vendar pa se je Toman že štiri leta prej, 1863, znova oženil. To pot z Nemko Lujizo Altmanovo, mladenko 21. let. Zanimiv je življenjski splet: ko je Toman l. 1870 umrl, se je njegova vdova poročila z Josipininih bratom Jankom, ki je bil zadnji lastnik turnske graščine. L. 1909 jo je prodal Otonu Deteli, sam pa je kupil grad v Polhovem Gradcu. Tamkaj je Lucija preživljala svojo starost do naših dni.

Pesem in ječa

Zdajle, ko končujemo pri-poved o prvi slovenski pisateljici, se moramo vsaj bežno spomniti tudi prve slovenske pesnice Fany Hausmannove (1819-1853). Po rodu iz bližnje okolice Celja, je v letih 1848 in 1849 priobčevala v tamkajšnjih »Slovenskih Novinah« kar lepe, oblikovno dovršene in prav občutene pesmi Potopnik, Nesrečen, Venec osušen, Moje drago, Golobici,

nil: »Razen Prešerna, bi v oni dobi težko našli pesnika, ki bi znal poseči tako globoko v svoje dušno življenje in tako pretresljivo iskreno izraziti svoja čustva kot to mlado dekle.«

Čeravno Hausmannove naša slovsstvena zgodovina danes dostikrat niti ne omenja, jo je l. 1848 vendarle Lovro Toman navdušeno pozdravil v »Sloveniji«:

*Pevaj, pevaj se, pesnica,
struna naj ti ne zastane,
ki sestrice blage gane,
ko prerokna kukovica.*

Ne glede na ta Tomanov pozdrav, značilno naslovljen »Prvi slovenski pesnici«, ki je hkrati tudi edino priznanje književnemu delu mlade Celjanke, je treba v celoti pritr-diti Fanynemu ocenjevalcu:

»Tudi po obliki so njene pesmi dobre. Sicer se kaže povsod še začetnico z jako nezadostnim znanjem jezika, vendar je dobro umela kompozicijo pesmi. Močna pesniška osebnost se izraža tudi v skrbni izbiri snovi in do slednosti misli. Izraz je pristen, okus nežen, pripovedovanje kratko jedrnatost, ritem in mera zavestno izražena. Vse bina in oblika sta v lepem soglasju. To kaže, razen njene nega izrazitega pesniškega čuta, plemenito slovsstveno izobrazbo, tako da je ta prvi pojav žene v slovenski književnosti bil vsekakor odličen in časten.«

Življenje pa prvi slovenski pesnici ni bilo prav nič naklonjeno. Mati ji je umrla v rani mladosti, sestra in bratov ni imela. Tesno se je zato navezala na očeta ter z njim delila tudi vse bridke ure. Oče njen, graščak v Novem Celju, je namreč v viharjih revolucijskih letih 1848 in 1849 gospodarsko popolnoma propadel. S prodajo gradu badenskem knezu Karlu se je za-

Po Prešernovih stopinjah

Veseli smo jo gledali in se je radovali — ali Bogu bodi potovo — naša mila danica je prerano ugasnila: Josipine Turnograjske ni več... Hi-poma se je raznesel po Gradcu žalostni glas o smerti nje-ni. Neznanci pomilujejo mlado, v 21. letu umerlo gospo, Slavjani pa objokujejo nedo-mestljivo zgubo. Vse polno jih pride k pogrebu, svoji miljenki zadnjo čast skazat. Bivša družba slovenska se zdi vnovič zedinjena, omlajena, pomnožena. Po cerkvenem blagoslovu jej pred odvožjo zapojajo rojaki latinsko otož-nico. Trije duhovniki in za-

Umirajoči pesnik, Slavnice bežani i. dr.

Posebno pesem o umirajočem pesniku kaže na resničen pesniški dar mlade Fany Hausmannove. V tej pesmi se umirajoči poet poslavlja od svojih strun, ki so delile z njim bolest življenja. Prosi jih, naj ne nehajo zveneti, preden sam ne umre:

*Kar iskal sem, tu nisem
mogel najti,
Ker sreča naša v sanjah
le živi.*

Fany biograf je pri tej pesmi kar opravičeno vzklik-

pletel v dolgotrajne pravde, ki so ga finančno uničile, mu izpodkopale zdravje in ga celo v ječo spravile.

Iz zveste otroške ljubezni do očeta, se je tudi Fany naselila v Celju. Prav nasprotni sodišča je najela hišico, da je tem laže in tem večkrat obiskovala svojega nesrečnega očeta v ječi. — Po očetovi smrti ni odločila črnih obdel in kmalu je še sama obdelala. Dne 4. aprila l. 1853 je podlegla sušici, stara komaj 34 let. Pokopana je v Petrov-čah pri Celju.

ČRTOMIR ZOREC

Predsednik plavalnega kluba Triglav Igor Slavec o letošnji in novi plavalni sezoni

Stalno, vztrajno in zanesljivo

PK Triglav je dosegel letos vrsto pomembnih uspehov. Menda je edinstven primer, da je en klub osvojil vse naslove slovenskih prvakov. To je uspelo letos kranjskim plavalcem (izjema je edino v članskem plavanju, kjer so nastopili z drugim moštvom). S predsednikom kluba Igorjem Slavcem smo se zapletli v pogovor o problematiki kranjskega plavanja.

— Letos so bili uspehi plavalnega kluba vezani predvsem na imena mlajših tekmovalcev.

»Po lanskem sezoni je ostalo od prvega plavalnega moštva le še 7 plavalcov. To smo pričakovali in smo se z vso vnemo usmerili na vzgojo mladih plavalcov za prvo moštvo. Tako je sestava I. moštva letos naslednja: 7 članov, 3 mladinci, 5 pionirjev in 1 mlajša pionirka.«

— In zakaj je prišlo do tako velike menjave generacije?

»To je dediščina prejšnjih let. Prva ekipa za seboj ni imela primernih naslednikov. V to vmesno generacijo lahko štejemo edino J. Nadižarja, Z. Levičnika, Slevca in Jančarjevo.«

— Brez dvoma gre pri tem za velik uspeh trenerjev in vpliv zimskega bazena.

»Drži. Temu pa moramo še pristeti prizadevanje samih plavalcov, Anka Colnar in Franc Peternelj sta uspela zaradi izredne vestnosti in entuzijazma. Tu ni šlo za denar ali navadno veselje do dela, pri tem gre za nekaj več.«

— In vpliv zimskega bazena?

»Zimski bazen je omogočil, da so trenerji in plavalci svoje delo lahko realizirali. Razen tega gre tu še za druge faktorje, ki so pripomogli k uspehu. Hvaležni smo za moralno in materialno podporo vseh družbenopolitičnih

organizacij in prav tako ObZTK v Kranju in Zavoda za vzdrževanje športnih objektov.«

— Kakšni so vaši odnosi z Zavodom?

»Izredno smo zadovoljni z najboljšimi odnosi. Zavod nam ustreže v vseh željah, če je le to v njegovih možnostih. To znamo ceniti in si samo želimo, da bi tako ostalo. Tak odnos Zavoda je klubu mnogo pripomogel k uspehu.«

— Osvojili ste vse naslove slovenskih prvakov v plavanju in waterpolu. To je le precej nenavadno. Kako ocenjujete ta uspeh?

»Omenil sem že prizadevanost trenerjev in plavalcov. Plavalci so uspeli seveda tudi zaradi celotnega treniranja in ker waterpolo ekipe sestavljajo v glavnem plavalci, razen dela I. moštva, je moral trener le še izpolniti tehniko in taktiko. Trener waterpolistov Peter Didic je v tem popolnoma uspel.«

— Waterpolisti so se uvrstili v II. zvezno waterpolo ligo.

»Pričakovali smo osvojitve prvega mesta v Sloveniji. Tu smo še vedno brez primernega nasprotnika. Tudi plasma v II. ligo smo pričakovali, saj je to rezultat poprečne ravni jugoslovanskega amaterskega waterpola.«

— Kakšne so sedaj želje?

»Prvo waterpolo moštvo naj bi bilo v sredini lestvice. V waterpolu moramo tudi naslednje leto osvojiti vse naslove slovenskih prvakov. Za prvo plavalno ekipo, katere poprečna starost je nekaj čez 16 let, pričakujemo, da se bo stalno, vztrajno in zanesljivo prebivala po lestvici navzgor. Pri mladincih bomo glavni kandidati za prvaka. Kandidati bomo tudi pri pionirjih oziroma mlajših pionirjih, vendar za sedaj še nimamo teh plavalcov. Dobili jih bomo prek zime. Starejši so namreč odšli za kategorijo višje.«

— Pred leti so bila v Kranju številnejša in kvalitetnejša plavalna tekmovanja. Letos praktično ni bilo plavalnih tekmovanj.

»Zaradi splošnih finančnih težav je postal sistem v I. zvezni plavalni ligi nezanimiv. Za naslednje leto bomo poskusili dobiti v Kranj pestrejši program. V načrtu imamo gostovanje vsaj enega inozemskega kluba (letos ekipa za takšna srečanja še ni ustrezala) ter državnega prvaka Mornarja ali pa Primorja z Reke. Kandidirali bomo tudi za izvedbo enega

meddržavnega srečanja v waterpolu. Tudi prvenstva Slovenije bodo verjetno zanimivejša, ker je predlog, da se naj bi sistem nekoliko spremenil.«

— In kako je z denarjem?

»Skupščina skrbi za športno dejavnost in zanjo odvaja precejšnja sredstva, vendar posamezni klubi še vedno živijo iz rok v usta. Tudi mi ne moremo razširiti svoje dejavnosti v tolikšni meri. Klub je prešel iz 4-mesečne dejavnosti na celoletno, vendar že tri leta dobiva enako dotacijo (3.500.000 starih dinarjev). Imamo več mladine, več tekmovalcev in veliko večje potrebe. Enega trenerja sedaj res plačuje ObZTK (prej je polovico plačevala PZJ), vendar zaradi dviga vseh stroškov to še vedno ne zadostuje.«

— Zanimivo bi bilo vedeti, koliko prejema ostali plavalni klubi?

»Po neuradnih informacijah dobivajo klubi I. zvezne lige tudi več kot 10 milijonov nad našo dotacijo.«

— Za konec, kako ocenjujete lanskoletno izjavo Vlada Brinovca, da bo ekipa izpadla iz prve lige?

»Pokazalo se je, da uspehi kluba nikakor niso vezani izključno na enega posameznika. Prav tako se je pokazalo tudi, da drži srbski rek: »Koga nema — bez toga se može.«

● Od predsednika Slavca sem se poslovil, ker je moral nesti v zimski bazen dva novo gravirana pokala. Ko sem odhajal, sem premišljeval, da morajo imeti letos kar precej dela že samo z »inventuro« na novo osvojenih pokalov. P. Colnar

POTROŠNIKI

Z IZREDNIM POPUSTOM

vam nudimo

SVEŽE PIŠČANCE IN SARDINE

za praznik, 29. november

NABAVITE JIH LAHKO

v vseh naših samopostrežnih in klasičnih prodajalnah

Zlato polje — Kidričeva Kranj
Delikatesa in Kočna v Čerkijah
V Predvoru, Senčurju in Dupljah

Veletrgovina

Živila Kranj

Zaprta zimski bazen v Trziču

V osnovni šoli heroja Grajzerja v Trziču že od otvoritve leta 1964 dalje, stoji prazno zimsko kopališče, kar je za učence in vse občane Trziča velika škoda. Prvi bi ga lahko uporabljali v času telesne vzgoje, drugi pa v okviru rekreacije po delu.

Direktorja šole smo vprašali, kako je s kopališčem. — Napotil nas je na skupščino občine Trzič, ker sam »ne daje izjavo«. Na gradbenem oddelku skupščine so nam dejali, da je delo zastalo, ker ni denarja, vendar upajo, da bodo dobili potreben denar.

D. Humer

Po protestu NK Kamnik

Kamnik : Ilirija 3:0

Komisija za pritožbe Nogometne zveze Slovenije je obravnavala pritožbo Kamnika zaradi odločitve komisije prve stopnje, da tekmo Kamnik : Ilirija razveljavijo s tem, da odigrajo novo. Spoznali so, da komisija ni ukrepala pravilno in so srečanje registrirali s 3:0 v korist Kamnika.

Tekmovanje za evropski hokejski pokal

Cortina Rex izločila Jesenice

Italijanski državni prvak v hokeju na ledu Cortina Rex je izločil iz tekmovanja našega prvaka Jesenice v štirih srečanjih, ki so jih odigrali na Jesenicah in v Ljubljani.

Italijanski hokejisti so se po dveh srečanjih, ki so jih odigrali na Jesenicah, odločili, da bodo nastopili v preostalih dveh kot domačin v ljubljanski hali Tivoli. Rezultati srečanj:

● 16. novembra — 6:2 (2:1, 2:0, 2:1). Strelca za Jesenice: Tišler in Smolej;

● 17. novembra — 4:2 (0:2, 3:0, 1:0). Strelca za Jesenice: I. Jan in Beravs.

● 19. novembra — 1:5 (0:2, 0:2, 1:1). Strelci za Jesenice: Felc 2, Tišler, Jug in Smolej.

● 20. novembra — 5:0.

● Italijanski prvak je tako osvojil 6. na 2 točki. Italijani so dosegli 16. Jesenice pa 9 golov in tako zaključili tekmovanje, v katerem bi lahko dosegli precej več.

rem bi lahko dosegli precej več.

Glavna razloga za delni neuspeh sta predvsem dva. Jeseniški hokejisti, ki dajejo večino igralcev za državno reprezentanco, nimajo priložnosti, da bi večkrat trenirali

skupaj ter so se tako predstavili kot precej neuigrana ekipa. Posebno poglavje na tekmah pa sta predstavljala avstrijska sodnika Moser in Valentin, saj sta s svojim slabim sojenjem dovolila vse prevečkrat izredno surovo igro Italijanov, včasih pa sta postavila gledalce celo pred pomisleke, če sta to res nevtalca.

Zimski bazen zopet obratuje

Pretekli petek je začel zopet redno obratovati zimski bazen v Kranju. Bazen je bil zaradi poškodb, ki so nastale ob poplavi zaprt 14 dni. Zvedeli smo, da je bilo zaradi tega 700.000 S dinarjev škoda (500.000 ker ni obratoval in 200.000 na objektu).

Poleg škode na bazenu je voda pretrgala tudi vodovodno cev, ki ga je napajala iz rezervoarja na Gorenji Savi. Delavci Vodovoda Kranj so že položili novo, tako da bazen obratuje v normalnem razporedu. Kopališče bo odprto tudi 29. in 30. novembra.

- pc

Preberite mimogrede

● V enajstem kolu SNL so nogometaši Triglava v gosteh premagali Celje z rezultatom 1:2 (0:0). Gole za Triglav sta dosegla Verbič in Rabersak I (avtogol).

● V zahodni conski nogometni ligi so Kamničani doma premagali Izolo z 2:1 (0:1). Jeseničani pa so, prav tako doma, igrali neodločeno z Litijo 3:3 (1:1). Tekma med Svobodo in Taborom ni bila odigrana.

● Namiznoteniška igralka iz Kranja, Darinka Zerovnik, je zasedla na drugem zveznem namiznoteniškem turnirju, ki je bil v Novem Sadu, šesto mesto.

● Mladinci HK Jesenice so nastopili v ČSSR v tekmovanju za donavski mladinski pokal, kjer so dosegli naslednje rezultate: Madžarska : Jesenice 7:2, Slovan : Jesenice 20:1, Patrovinar : Jesenice 5:5, Jesenice : KAC 7:4.

Prodaj

Prodaj novo kombinirano italijansko peč za kopalnico. Rossi, Kajuhova 8, Bled 5295

Prodaj suhe butare. Dvorje 28, Cerklje 5350

Prodaj gramofon Emona (16.000 S din) Pogačnik Milan, Mencingerjeva 1, Kranj 5351

Prodaj nov pralni stroj, superavtomatični Candy 75. Zupan, Levstikova 1, Kranj 5352

Prodaj gume za protektiranje za fiat 750. Naslov v oglasnem odd. 5353

Štedilnik levi, vzdrljiv, dobro ohranjen, prodaj. Naklo 4 5354

Prodaj večjo količino suhih bukovih drva. Bašelj 7, Preddvor 5355

Prodaj zlato za zobe. Naslov v oglasnem oddelku 5356

Ugodno prodaj traktor, znamke Kramar 18 s priključki in vprežno kosilnico Farr 16. Valburga 21, Smlednik 5357

Prodaj letvice za gajbice in vzdrljiv 60-litrski kotel. Rupa 31, Kranj 5358

Prodaj konja, 9 let starega, 500 kg. Repnje 26. Vodice 5359

Prodaj televizor RR-Niš, M. Pijade 3, Kranj 5360

Prodaj dva prašiča po 30 kg težka. Poženik 16, Cerklje 5361

Prodaj hišo z vrtom, takoj vseljivo v Kranju. Naslov v oglasnem odd. 5362

Prodaj prašiča, 45-50 kg težkega. Zoršan Angela, Sr. vas 59, Senčur 5363

Prodaj prašiča po izbiri od 90-110 kg. Voglje 66, Senčur 5364

Prodaj prašiča, 120 kg težkega. Sp. Brijnik 14, Cerklje 5365

Prodaj kravo, dobro mlekarico, 7 mesecev brejo. Drulovka 12, Kranj 5366

Prodaj kravo s teličkom. Luže 10, Senčur 5367

Prodaj garažna vrata 240 x 330. Okroglo 4, Naklo 5368

Prodaj prašiča, 190 kg težkega. Zalog 31, Cerklje 5369

Lepo sobno peč »Zephir«, 8-litrski bojler ter kad s pečjo prodaj Stingl, Kajuhova 28, Kranj 5370

Prodaj osebni avto fiat, 1100 (1955), dobro ohranjen. Log 29, Škofja Loka 5371

Prodaj konja in rezan les

za ostrežje. Naslov v oglasnem oddelku 5372
Prodaj 5 novih vezanih oken in balkonska vrata. Naslov v oglasnem oddelku 5373

CANDY 1-5, originalno zapakiran, superavtomatični, ugodno prodaj. Naslov v oglasnem oddelku 5374

Prodaj dva prašiča 90-100 kilogramov težka. Košir, C. na Klanec 17, Kranj 5390

Kopalna kad s stoječim tušem (korito) prodaj. Žura Anton, St. Rozmana 5, Kranj 5391

Prodaj zimske gume »Pirellie«, 5.20 x 14, Senčur 141 5392

Poceni prodaj novo električno kitaro z garancijo. Naslov v oglasnem oddelku 5393

Kupim

Kupim sejalni stroj, plačam dobro. Naslov v oglasnem oddelku 5375

Kupim brejo svinjo. Poklukar Franc, Poljšica 13, Gorje 5376

Kupim tehnično od 200-300 kilogramov. Krč Janez, Koširski log 10, Kranj - Primskovo 5377

Nujno kupim manjšo lutovo peč in prodaj 100 kom. sadik »Ligustr«, Rebernik Jože, Senčur 212 5378

Ostalo

Inštruiram nemščino, rusščino, matematiko v višjih razredih 8-letk in nižjih srednjih. Ponudbe poslati pod »Znanost« 5379

Posredujemo prodajo

karamboliranega osebnega avtomobila

Zastava 750,

leto izdelave 1966, s prevoženimi 9000 km.

Začetna cena 9.000 ND

Ogled vozila je možen pri ZAVAROVALNICI KRANJ vsak dan od 8. do 14. ure

Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica Kranj do 26. 11. 1966, do 12. ure

Zavarovalnica
Kranj

Preklicujem avtobusno vozovnico št. L6979 na ime Hribar Jože, Kranj - Mlaka 5380

Iščem enosobno stanovanje v Kranju ali okolici. Dam lepo nagrado ali posojilo. Renko Jože, M. Pijade 3, Kranj 5381

Preklicujem obdobje, ki sem jih 15. septembra javno izrekla v trgovini Kokra v Kranju o Tilinger Ivici iz Vi-sokega 90. Dremelj Zofija, Hotemože 46 5382

Nudim dekletu, ki dela na tri izmene stanovanje za varstvo otroka. Naslov v oglasnem oddelku 5393

Garažo pri pekarni takoj oddam. Ponudbe poslati pod »4,60 m« 5384

Zamenjam prijetno enosobno stanovanje s sanitarijami v Kranju za dvosobno. Naslov v oglasnem oddelku 5385

Kval. kuharica sprejme kakršnokoli zaposlitev. Ponudbe poslati pod »Zaposlitev« 5386

Podpisana, Sirc Lucija, Sebenje 54, preklicujem, da sem žalila Veršnik Rudolfa iz Sebenja 43 5387

»TURISTIČNI DOM v Dragi pri Begunjah na Gorenjskem je do preklica zaradi adaptacij zaprt. Turistično društvo Begunje na Gorenjskem 5388

AMD KRANJ - ZABNICA organizira tečaj za šoferje amaterje in traktoriste. Prijave sprejema Podreka Jože, Zabnica 5389

PRIDETE V TRST?

BOSTE KAJ KUPOVALI?

NE POZABITE OBISKATI PODJETJA

VIA GALATTI N. 8 - TRIESTE

ZADOVOLJNI SE BOSTE VRNILI DOMOV

PRALNI STROJI — HLADILNIKI — POMIVALNI STROJI
— PEČI IN KOTLI ZA CENTRALNO KURJAVO — POLJE-

DELSKI STROJI — STROJI ZA DELAVNICE —

VSE ZA VSAKEGA PO NAJBOLJŠIH CENAH!

NA SVIDENJE V TRSTU

ČE NE PRIDETE, SPOROČITE NAM SVOJE ŽELJE!

Založba Mladinska knjiga

Sloveči, priljubljeni roman Leva N. Tolstoja:
Ana Karenina

prvič v množični, vsakomur dostopni, izredno poceni, a vendar lepo opremljeni broširani izdaji.
Dve knjigi (skupaj skoraj 1000 strani)

samo 12.— N-din

Izredna priložnost! Oskrbite si nemudoma to delo, ki ga noben ljubitelj plemenite književnosti ne more pogrešati.

Knjigo lahko kupite v vseh knjigarnah ali pa jo naročite direktno pri prodajnem oddelku založbe, Titova 3, Ljubljana.

Gorenjska kreditna banka Kranj

s podružnicami na Jesenicah, v Radovljici, Škofji Loki in Trzinu razpisuje
novo nagradno žrebanje

vezanih vlog za vse varčevalce, ki bodo v letu 1966, vključno od 1. 1. do 31. 12. 1966 vezali pri njej najmanj 2.000.— novih dinarjev svojih prihrankov vsaj za leto dni.

Nagrade so: avto zastava 750, pralni stroj, moped, šivalni stroj, hladilnik, pisalni stroj, dva kolesa.
Vloge sprejemajo vse njene podružnice. — Vezane vloge so obrestovane po višjih obrestnih meralih.

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SREDA — 23. novembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Iz partitur novejšje orkestralne glasbe — 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Majhen recital violinista Dejana Bravničarja — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 »Jaz bi rad radečih rož...« — 12.05 Zvočne miniature — 12.30

Kmetijski nasveti — 12.40 Uvertura in prva slika iz opere Don Juan — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Albenizove skladbe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 »Tako jodlajo v Tirolah« — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.45 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene raz-

glednice — 20.00 Pesem godal — 20.30 Črne maske — opera — 22.10 Za ljubitelje jazza — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 Plesna glasba

CETRTEK — 24. novembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 »Iz slovenske ravni« — 9.40 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Z našimi pevci v Puccinijevih operah — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Sprehod z velikimi zabavnimi orkestri — 12.05 »Dobri znanci« in ansambel Rudija Bardorferja — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Poljudne skladbe iz starih časov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Evropska glasbena središča nekdanje in danes — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Lahka glasba — 16.00 Vsak dan za vas

— 17.05 Turistična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Vladoarji kot operni liki — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.10 33 sprememb na valček Diabellija — 23.05 Plesna glasba

PETEK — 25. novembra

8.05 Operna matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Cetrt ure z majhnimi zabavnimi ansambli — 9.40 Pojo naši mladinski zbori — 10.15 Solistične skladbe Marjana Vodopivca — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Iz galerije glasbenih portretov —

12.05 Jugoslovanski pevci zabavnih melodij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo domače pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Odkočna deska za mlade glasbenike — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.40 »Interna 469« — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Vaši priljubljeni orkestri — 18.50 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Francoski renesančni mojstri — 20.20 Tedenski zunanje politični pregled — 20.30 Jugoslovanski skladatelji zabavnih melodij — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Mojstri sodobne glasbe — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 Nočni mozaik jazza

SREDA — 23. novembra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
10.40 Angleščina
RTV Beograd
11.00 Osnove splošne izobrazbe
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.50 Angleščina
RTV Beograd
16.10 Osnove splošne izobrazbe
RTV Zagreb
16.55 Prenos športnega dogodka
RTV Ljubljana
17.45 TV obzornik
RTV Zagreb
18.00 Nadaljevanje prenosa športnega dogodka
RTV Ljubljana
18.45 Reportaža studia Sarajevo
RTV Zagreb
19.05 Nekaj novega nekaj starega
RTV Ljubljana
19.30 Mozaik kratkega filma
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Cik cak
20.35 Trije slovenski baleti
22.05 Zadnja poročila

Drugi program

RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
18.45 Spored JRT
RTV Beograd
19.10 TV pošta
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
21.00 Spored italijanske TV

Ostale oddaje

RTV Beograd
18.25 TV novice
RTV Zagreb
20.30 Propagandna oddaja
20.35 Celovečerni film
22.05 Portreti in srečanja
22.20 Informativna oddaja

CETRTEK — 24. novembra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
11.00 Angleščina
RTV Beograd
11.30 Glasbeni pouk
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
RTV Ljubljana
16.10 TV v šoli
16.25 Delo v elektrarni
RTV Beograd
17.20 Glasbeni pouk
RTV Zagreb
17.35 Poročila
17.40 Združenje radovednežev
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Človek, znanost in proizvodnja
RTV Beograd
19.10 Glasba za vas
RTV Zagreb
19.40 TV spored
RTV Ljubljana
19.54 Medigra
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 Rezerviran čas
RTV Zagreb
21.15 Ekran na ekranu
RTV Beograd
22.15 TV dnevnik

Drugi program

RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
RTV Beograd
18.45 TV tribuna
19.10 Spored JRT
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
21.00 Spored italijanske TV

Ostale oddaje

RTV Beograd
18.25 TV novice
19.40 Propagandna oddaja
RTV Zagreb
22.15 Včeraj, danes, jutri

PETEK — 25. novembra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli

TELEVIZIJA

10.40 Angleščina
RTV Beograd
11.00 Osnove splošne izobrazbe
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.50 Angleščina
RTV Beograd
16.10 Osnove splošne izobrazbe
RTV Zagreb
17.55 Poročila
18.00 25 minut z...
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik

18.45 Brez parole
19.30 Domovinska lirika
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Cik cak
20.35 Filmski spored
Evrovizija
21.30 Pariz: Otroci sveta
RTV Beograd
22.30 TV dnevnik
Evrovizija
23.00 Nadaljevanje prenosa iz Pariza

RTV Zagreb
23.00 Poročila

Drugi program

RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
RTV Beograd
18.45 Filmski omnibus
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
21.00 Spored italijanske TV

Ostale oddaje

RTV Beograd
18.25 TV novice
RTV Zagreb
20.30 Propagandna oddaja
22.50 Včeraj, danes, jutri

KINO

Kranj »CENTER«
23. novembra amer. barv. CS film KAKO JE OSVOJEN DIVJI ZAHOD II. del ob 16., 18. in 20. uri

24. novembra amer. barv. CS film KAKO JE OSVOJEN DIVJI ZAHOD II. DEL ob 16., 18. in 20. uri
25. novembra ital. jug. barv. CS film V SENCÍ ORLOV ob 16., 18. in 20. uri

Kranj »STORŽIČ«
23. novembra jug. film DNEVI PREIZKUŠNJE ob 16., 18. in 20. uri
24. novembra špan. barv. VV film CARMEN IZ GRANADE ob 16., 18. in 20. uri
25. novembra amer. barv. CS film KAKO JE OSVOJEN DIVJI ZAHOD II. DEL ob 16., 18. in 20. uri

Jesenice »RADIO«
23. novembra mehiški film POD NEBOM MEHIKE

24. novembra amer. barv. CS film LJUBEZEN V LAS WEGASU
25. novembra amer. barv. CS film LJUBEZEN V LAS WEGASU

Jesenice »PLAVŽ«

23. novembra amer. barv. CS film LJUBEZEN V LAS WEGASU

24. novembra amer. barv. film NEDELJA V NEW YORKU

25. novembra amer. barv. film NEDELJA V NEW YORKU

Zirovnica

23. novembra amer. barv. film MAJOR DUNDEE

Dovje-Mojstrana

24. novembra amer. barv. film MAJOR DUNDEE

Kranjska gora

24. novembra mehiški film POD NEBOM MEHIKE
25. novembra amer. barv. film MAJOR DUNDEE

Kamnik »DOM«

23. novembra amer. barv. film USPAVANA LEPOTIČA ob 20. uri
24. novembra amer. barv. film USPAVANA LEPOTIČA ob 17.15 in 20. uri

Prešernovo gledališče v Kranju

PETEK — 25. novembra ob 17. uri in 19.30 uri REQUIEM ZAHVALE uprizori Mestno gledališče ljubljansko v počastitev Dneva republike — VSTOP PROST

Amatersko gledališče »Tone Čufar« na Jesenicah

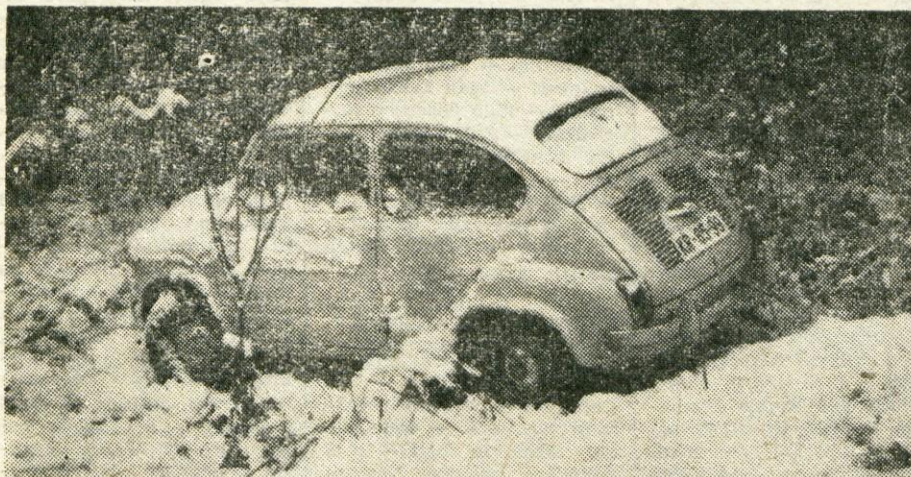
SREDA — 23. novembra ob 11. uri Prežih-Mikeln: SAMORASTNIKI — dramska kronika, zaključena predstava za Zvezarski izobraževalni center

Osnovna šola DAVORIN JENKO Cerklje razprodaja

staro šolsko pohištvo

v nedeljo, 27. 11. 1966, in sicer:
od 8. do 10. ure za družbeni sektor,
od 10. ure naprej za privatni sektor.
v stari šoli

UPRAVA SOLE

Sneg, ki je ostal na cesti proti Bledu je bil verjetno kriv, da se je tale fičko znašel pod cesto. Čeprav je avto na srečo ostal skoraj cel, je vendarle lahko opozorilo voznikom, naj bodo na zasneženi cesti bolj pazljivi, predvsem pa naj vozijo počasi — Foto F. Perdan

Na podlagi sklepa delovne skupnosti ob sodelovanju predstavnikov stanovalcev in ustanoviteljev, v soglasju s Skupščino občine Jesenice in v skladu z določili 10. člena zakona o prometu z zemljišči in stavbami Stanovanjsko podjetje Jesenice razpisuje

javno dražbo za prodajo stanovanjskih hiš, in sicer:

1. Enostanovanjsko hišo v Planini pod Golico

z gospodarskim poslopjem — hlev
št. 44, stoječa na parc. št. 306 k. o. Planina pod Golico z začetno izključno ceno 23.852,33 N-din — hiša ni naseljena.

2. Dvostanovanjsko hišo na Bl. Dobravi

št. 60, stoječa na parc. št. 5/5 k. o. Bl. Dobrava, z začetno izključno ceno 40.703,33 N-din — hiša je naseljena.

3. Štiristanovanjsko hišo v Moj- strani

št. 141, stoječa na parc. št. 1355/1 k. o. Dovje z začetno izključno ceno 45.793,82 N-din — hiša je naseljena.

Dražba bo 7. decembra 1966 ob 15. uri

v sejni sobi občinskega odbora SZDL Jesenice, cesta maršala Tita, št. 8.

Podrobnejša pojasnila glede javne dražbe zainteresirani lahko dobijo pri Stanovanjskem podjetju Jesenice, vsak delavnik dopoldne, razen sobote.

Dražbeni pogoji so:

1. Za stanovanjski hiši, navedeni pod številko 2. in 3., velja za stanovalce predkupna pravica, o kateri se morajo izjasniti v roku 30 dni.

2. Interesenti so dolžni položiti varščino 2000 N din najkasneje 24 ur pred pričetkom dražbe pri blagajni Stanovanjskega podjetja ali na tekoči račun št. 511-1-422.

3. Pravico do dražitve in nakupa ima vsakdo, ki se na javni dražbi izkaže s potrdilom ali odrezkom položnice o plačani varščini. Neuspehim dražiteljem bomo varščino vrnili po končani dražbi z bančno nakaznico.

4. Kupnino se plača

a) za hišo, navedeno pod točko 1, takoj po podpisu pogodbe v celoti.

b) za hiši pod točko 2. in 3. pa najmanj 50 % vrednosti ob podpisu pogodbe, preostanek pa podjetje kreditira za dobo 15 let z 2 % obrestno mero.

5. Prometni davek plača kupec.

V nedeljo le lažje prometne nesreče

V nedeljo se je na gorenjskih cestah zgodilo pet lažjih prometnih nesreč, predvsem zaradi prehitre vožnje in nepazljivosti voznikov na mokri in spolzki cesti. Materialna škoda na vozilih je ocenjena na približno 4.000 novih dinarjev.

Na Jepci je zapeljal pod cesto v nedeljo ob 14.30 uri Janez Mrak iz Suhe. Z osebnim avtomobilom LJ 433-86 je vozil iz Ljubljane proti Kranju. Ker je bila na Jepci cesta zasnežena, pripeljal pa je nekoliko prehitro, ga je zaneslo pod cesto. Voznik ni bil ranjen, na avtomobilu pa je le za 700 novih dinarjev škoda.

V nedeljo pa se je pripetila prometna nesreča tudi voznika Jožetu Rozmanu iz Ljubljane in Stanku Muleju iz Sela pri Bledu. Pri Zirovnici je Rozman prehitel pred njim vozeči osebni avto. Nasproti mu je pripeljal voznik Mulej in ker Rozman ni pravočasno zapeljal na svojo desno stran je prišlo do oplačenja vozil, pri čemer je nastala manjša materialna škoda 900 novih dinarjev.

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi, ki nas je zadela s smrtjo naše predrage mame, stare mamé, sestre in tete

Marije Jelar
roj. Gregorc

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, ji poklonili vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se g. župniku, pevcem in sosedom.

Zalujoči: hčerka Marica
z družino in ostalo sorodstvo

Niso bile samo oblube

Na nedavni mladinski konferenci v Predosljah je bilo veliko govora o delovnem načrtu organizacije. Njihov načrt za bodoče leto je precej obširen. Med številnimi nalogami je tudi ta, da mladinska organizacija pomaga pri čiščenju prostorov v šoli, katere je napadla lesena goba.

Vintgar spet prizadet

Velike poplave v začetku novembra zopet niso priznale mostovom v soteski Vintgar. Kakor lanskega septembra, tako je tudi letos močno narasla voda odnesla približno 50 m lesenih galerij, uničila večji del poti in spodkopala škarpo. Uničene so tudi varnostne ograje. — Škoda je ocenjena na dva milijona starih dinarjev. Prehod skozi sotesko je nemogoč.

Upravni odbor
TEKSTILNE TOVARNE
»SUKNO«
ZAPUŽE, P. BEGUNJE
razpisuje
prosto delovno mesto

šefa proizvodnje

Pogoji:

1. višja strokovna izobrazba in 8 let prakse v volnarski stroki, od tega 3 leta v predilnici;

2. srednja strokovna izobrazba in 10 let prakse v volnarski stroki, od tega 5 let v predilnici.

Opravljanje funkcij šefa proizvodnje je pogojeno z izvrševanjem poslovni obratovodje predilnice. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Stanovanja ni na razpolago.

Prošnjo z opisom o dosedanjih zaposlitvah in dokazilo o izobrazbi pošljite na splošno kadrovskega sektorja. Rok za sprejemanje prošnje je 15 dni po objavi tega razpisa.

Z dviganjem rok so se mladinci zadovoljili, da bodo iz prostora, ki meri 5 x 6 m odstranili parket in izkopali tla v globino 0,75 m. Delo naj bi opravili 7. in 8. novembra od 16. ure dalje.

Na sprejeti sklep mladincev pa je bilo izrečenih veliko šal. Slišati je bilo govorice: »Tega dela ne bodo nikoli opravili. Oni veliko obljubijo, obljub pa ne izpolnijo« ipd. Kljub temu pa je veliko ljudi imelo upanje, da jih mladci ne bodo razočarali. In res. Danes je prostor očiščen. Mladinci so odstranili parket ter odpeljali gramoz in skale. Res je, da niso prišli prav vsi, toda delo je opravljeno in mladinska organizacija je pokazala, da je obljubo izpolnila.

—mak

SAP Ljubljana

vas vabi
v hotel

Porentov dom

v Kranjski gori

na zabavo s plesom

28., 29. in
30. novembra 1966

Sprejemamo tudi

rezervacije za silvestrovanje

v istem domu s pestrim
sporedom

GLAS

IN URADNI VESTNIK
GORENJSKE

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 4 — Tekoči račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 20.—, polletna 10.— in mesečna 1,70 novih dinarjev. Cena posameznih števk 0,40 novih dinarjev. — Mali oglasi: za naročnike 0,40 in nenaročnike 0,50 novih dinarjev beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo